



AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin orqanı

Azərbaycanın
dövlət
müstəqilliyinin
bərpaşından
33 il ötür

19 oktyabr 2024-cü il

№38 (9096)

www.muallim.edu.az

muallim@media.edu.az

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV OLİMPIYA STADIONUNUN ƏRAZISINDA COP29-A HAZIRLIQLA BAĞLI GÖRÜLƏN İŞLƏRLƏ TANIŞ OLUB



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 17-də Bakı Olimpiya Stadionunun ərazisində COP29-a hazırlıqla bağlı görülən işlərlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezidentin köməkçisi Anar Ələkbərov dövlətimizin başçısına COP29 məkanının tədbirə hazırlıq vəziyyətinə gətirilməsi barədə məruzə etdi.

Qeyd edildi ki, ərazidə icra edilən tikinti-quraşdırma işləri yekun tamamlanma mərhələsindədir. Hazırlıq işlərinin sürətlə davam etdiyi nəzərə alınaraq tədbir məkanının BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına (UNFCCC) tələb olunan tarixdə təhvil verilməsi planlaşdırılır.

Prezident İlham Əliyevə COP29 konfransının ilk günlərində baş tutacaq Dünya Liderlərinin İqlim Fəaliyyəti Sammitinin təşkili istiqamətində atılan addımlar və icra olunan işlərlə bağlı da geniş məlumat verildi.

Dövlətimizin başçısı ərazidə yaradılmış infrastruktur və qurğular, informasiya texnologiyaları və təhlükəsizliyi sahəsində icra olunan tədbirlər, COP29 məkanının enerji ehtiyaclarının yaşıl enerji mənbələrindən qarşılama üçün tətbiq edilən həllər, işlərin qeydiyyat prosesi və digər sahələrdə görülən işlərlə yaxından tanış oldu.

Azərbaycan Prezidentinə COP29 Yaşıl Zonada görülən işlər barədə də geniş məruzə edildi.

Dövlətimizin başçısı Media Mərkəzinə də baxdı. Burada konfrans çərçivəsində media nümayəndələrinin səmərəli işinin təşkili üçün hərtərəfli şərait yaradılır. Bildirildi ki, konfransın işıqlandırılması üçün bu günə qədər ən nüfuzlu global media qurumları da daxil olmaqla çox sayda media nümayəndəsi akkreditasiyadan keçib.

Prezident İlham Əliyev görüləcək işlərlə bağlı tapşırıq və göstərişlərini verdi.



**Tarixi Zəfər qazanan xalqımız
bütün dünyaya göstərdi ki,
Azərbaycanın müstəqilliyi
əbədidir, dönməzdir!**

Bu il müzəffər Azərbaycan xalqı dövlət müstəqilliyinin bərpasının 33-cü ildönümünü qeyd edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 33 il əvvəl Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti Dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktını qəbul edib. Oktyabrın 8-də işə başlayan növbədənəkar sessiya məsələni dörd gün ərzində müzakirə etsə də, qərarın verilməsini bir həftə sonraya saxladı. Nəhayət 1991-ci il oktyabrın 18-də Ali Sovetin sessiyasında sənəd qəbul edildi. 2021-ci il oktyabrın 15-də Milli Məclis Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə "Müstəqillik Günü haqqında" yeni Qanunu təsdiqlədi. Qanuna əsasən, mayın 28-i Müstəqillik Günü, oktyabrın 18-i isə Müstəqilliyin Bərpası Günü elan olundu.

Ardı səh. 2

Bütün şəhərlərimiz Füzuli kimi olacaq

2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayan hərbi əməliyyatlarla Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Qər-vənd, Horadiz, Yuxarı Əbdürrəhmanlı, Aşağı Əbdürrəhmanlı, Cəbrayıl rayonunun Böyük Mərcanlı və Nüzgar kəndləri işğaldan azad edildi.



Oktyabrın 3-də Azərbaycan Ordusunun irəliləmə xəbərləri cəbhənin cənub-şərq istiqamətindən gəldi.

Döyüşlər artıq yüksək dağlıq ərazilərdə davam edirdi. Füzulinin təmas xəttində bir neçə müdafiə xətti qurması Füzuli şəhərinin azad edilməsini yubadırdı. Bu istiqamətdən irəliləməyin çətinliyi nəzərə alınaraq əməliyyatların istiqaməti dəyişdirildi.

Ardı səh. 5

Sinifdə də, səngərdə də QƏHRƏMAN MÜƏLLİM



Qədir Daşdəmirov:

"Qazi müəllim olaraq şagirdlərimə dərslər deməyimin fənnə qarşı nə qədər maraq oyatdığını görmək mənə zövq verir"

Bax səh. 6

YAŞIL SAF 2024:

SAF24
YAŞIL STEAM FESTİVALI
AZƏRBAYCAN

Mərkəzi Aran üzrə şagirdlər bu il də böyük uğurlar qazanmaq üçün Yaşıl SAF 2024 yarışında fəal iştirak edəcəklər. Ağdaş, Mingəçevir və Göyçay rayonlarından olan komandalər müxtəlif kateqoriyalarda finala çıxaraq, mühüm nailiyyətlər əldə ediblər. Bu yarış onların mühəndislik və dizayn bacarıqlarını inkişaf etdirməklə yanaşı, ekoloji problemlərə yaradıcı yanaşmalarını təşviq edəcək. Şagirdlərimiz öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirərək həm yerli, həm də beynəlxalq səviyyədə ölkəmizi layiqincə təmsil etməyə hazırlaşsınlar.

Gənc mühəndislər ekoloji yarışda



Bax səh. 9

Tarixi Zəfər qazanan xalqımız bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycanın müstəqilliyi əbədidir, dönməzdir!



Əvvəlki sah. 1

Müstəqilliyinin ilk illərində özünün ağır günlərini yaşayan Azərbaycan xalqı qətiyyətli iradə nümayiş etdirərək gələcək taleyinə sahib çıxmağı bacardı. 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkəmizin müstəqilliyini əbədi və dönməz etdi. Dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı 1991-ci il oktyabrın 18-də qəbul edilsə də, əslində, Azərbaycan özünün əsl müstəqilliyini Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra qazandı. Məhz Ümummilli Liderin zəngin siyasi təcrübəsi, yüksək idarəçilik bacarığı, Vətənə olan tükənməz sevgisi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini təhlükədən qurtardı. Ulu Öndər ölkədə xaos və anarxiyanı, cəmiyyətdə hökm sürən iqtisadi, siyasi və mənəvi psixoloji gərginliyi aradan qaldırdı. Müstəqil Azərbaycan Respublikası möhkəm əsaslar üzərində yeni inkişaf xəttini tutdu. Azərbaycanı müsəlman Şərqiində ilk demokratik respublika olan Xalq Cümhuriyyətinin varisi elan edən Ümummilli Lider Heydər Əliyev "müstəqilliyi qorumaq onu əldə etməkdən qat-qat çətin" məntiqi ilə nəhəng dövlət quruculuğu işlərinə başladı. Ulu Öndərin yorulmaz səyləri nəticəsində qısa müddətdə Azərbaycanın səsi ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların kürsüsündən gəldi. Müstəqilliyin əvəzsiz nemət olduğunu və xalqın tarixi taleyində çox önəmli rol oynadığını böyük qürur hissi ilə bəyan edən Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyini əbədi və dönməz etdi. Əsl müstəqillik isə öz sərəvərlərini tam sahibi olmaqdır. 1994-cü il sentyabrın 20-də Heydər Əliyevin

müəllifi olduğu nəhəng neft müqaviləsi – "Əsrin kontraktı" imzalandı. Bununla da Azərbaycan ilk dəfə olaraq öz sərəvərlərinin sahibi kimi çıxış etdi. Dünyanın aparıcı dövlətlərinin ən qabaqcıl şirkətlərinin bu kontraktı iştirakı isə ölkəmizin regionda əhəmiyyətini və nüfuzunu artırdı. Azərbaycan iri regional layihələrə, Avropa və bütövlükdə dünya enerji təhlükəsizliyi sistemində qoşuldu. 1993-cü ildən başlayaraq dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlər və atılan məqsədyönlü addımlar Azərbaycanın bugünkü uğurları üçün ən etibarlı təməl oldu. Bir sözlə, əgər Azərbaycanın müstəqilliyi tarixi zərurətdən irəli gələn hadisə idisə, bu müstəqilliyin əbədiyi və dönməzliyi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Ulu Öndərin müstəqilliyimizin qorunub saxlanılması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində strateji kursu bu gün onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ulu Öndərin çoxşaxəli fəaliyyətinin nəticələrinə əsaslanaraq Prezident İlham Əliyev ölkəmizə rəhbərliyi dövründə siyasi, iqtisadi, sosial və hərbi sahələrdə böyük tərəqqi və inkişafa nail olub. Azərbaycan yerləşdiyi bölgədə cərəyan edən strateji, siyasi və iqtisadi proseslərin gedişinə təsir göstərməyə qadir ölkəyə çevrilib. Milli maraqlara uyğun olaraq beynəlxalq birliyin əksər üzvləri ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq həyata keçirilir. Dövlətimizin başçısının müəyyənləşdirdiyi uğurlu inkişaf strategiyası nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatı inkişaf sürətinə görə dünyada ən yüksək yerlərdə dayanır.

Ölkəmizə yeni can verən Ümummilli Liderin ən böyük arzusu işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi, ərazi bütövlüyümüzün bərpası idi. Ulu Öndərin bu arzusunun da Prezident İlham Əliyev reallaşdırdı. 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun qazandığı şanlı Qələbə nəticəsində işğal son qoyuldu, düşmən torpaqlarımızdan qovulub çıxarıldı, ərazi bütövlüyümüz bərpa edildi. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış tarixi Qarabağ Zəfəri xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə əbədi həkk olunub. Qarabağın tacı, döyünən ürəyi olan Şuşanın fəthi tariximizə Zəfər Günü kimi yazıldı. Bundan iki gün sonra isə işğalçı Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu. Beləliklə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 27 il kağız üzərində qalmış qətnamələrini Azərbaycan özü icra etdi.

Artıq işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə həyat qayıdır. Azad edilmiş ərazilərdə dövlətimizin başçısının göstərişinə əsasən genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri həyata keçirilir, Böyük Qayıdış Proqramı icra olunur. Görülən bütün işlər Azərbaycan xalqının həyat səviyyəsini daha da yaxşılaşdırmaq, sabahını daha firavan etmək məqsədi daşıyır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərə həyat yenidən qayıdır: infrastruktur obyektləri ilə paralel olaraq, yaşayış kompleksləri, məktəb binaları tikilib istifadəyə verilir, yenilərinin təməli qoyulur.

Görülən işlər Azərbaycan dövlətinin gücünü, qüdrətini, iqtisadi imkanlarını nümayiş etdirir. Təbii ki, ölkəmizin qüdrətini nümayiş etdirən daha bir hadisə ötən il sentyabrın 19-20-də baş verdi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Qarabağın qeyri-qanuni erməni silahlı birləşmələrindən təmizlənməsi və ərazilərimizdəki qondarma rejimin ləğv edilməsi istiqamətində başladığı lokal xarakterli antiterror tədbirləri qısa müddətdə böyük uğurla nəticələndi. Qeyri-qanuni erməni silahlı birləşmələrinin türk-silah olunması, qondarma rejimin özünü buraxdığını elan etməsi ilə Azərbaycan bütün ərazilərində suverenliyini bərpa etdi. Beləliklə, bu gün Azərbaycan üçrəngli Dövlət Bayrağı ölkəmizin bütün şəhər və rayonlarında dalğalanır. Özünün müdrik, uzaqgörən və qətiyyətli Liderinin rəhbərliyi ilə möhtəşəm uğurlara imza ataraq tarixi Zəfər qazanan xalqımız bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycanın müstəqilliyi əbədidir, dönməzdir!

Həssas yanaşma, vətəndaş məmnunluğu



Elm və təhsil naziri Tovuzda vətəndaşları qəbul edib

Oktyabrın 18-də elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Tovuz şəhərində vətəndaş qəbulu keçirib. Qəbulda Ağstafa, Qazax, Şəmkir, Gədəbəy və Tovuz sakinləri iştirak ediblər.

Qəbuldan əvvəl Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilib, önünə gül dəstələri düzülüb.

Qəbul zamanı vətəndaşlar müəllimlərin yer-

dəyişməsi, tələbələrə köçürülməsi, peşə təhsili, həmçinin digər məsələlərlə bağlı müraciətlər ediblər.

Elm və təhsil naziri qəbulda yazılmış vətəndaşların dinləyib, müraciətlərin operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verib.

Emin Əmrullayev Uşaq Səfirlər Məclisinin üzvləri ilə görüşüb



Oktyabrın 17-də Uşaq Səfirlər Məclisinin üzvləri Azərbaycan Uşaqlarının VI Ümumrespublika Forumuna hazırlıq çərçivəsində elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevlə görüşüblər.

Görüş zamanı Emin Əmrullayev artıq ənənə halını almış Ümumrespublika Uşaq Forumlarının əhəmiyyətinə toxunub, uşaqların inkişafında təhsilin önəmindən danışdı.

Görüşdə uşaqların təhsil hüquqları, məktəblərdə STEAM fənninin tədrisi, məktəb kitabxanaları, olimpiadalar, elektron dərsliklər və digər mövzularda müzakirələr aparılıb.

Nazir görüş çərçivəsində iştirakçıları maraqlandıran sualları da cavablandırıb.

Uşaq Səfirlər Məclisinin üzvləri də öz növbələrində faydalı görüşü görə elm və təhsil nazirinə təşəkkürlərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, uşaqların ictimai fəallığının artırılması və bu istiqamətdə dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində onların aktiv iştirakının təmin edilməsi məqsədilə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən 2009-cu ildən etibarən beş dəfə Ümumrespublika Uşaq Forumu təşkil edilib. Azərbaycan Uşaqlarının VI Ümumrespublika Forumunda ölkəmizdən 300-dən çox uşağın, qardaş Türkiyədən isə 10 uşağın iştirakı nəzərdə tutulub.

Müstəqilliyin Bərpası Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib



Yeni Azərbaycan Partiyasına qəbul olunan nazirlik əməkdaşlarına üzvlük vəsiqələri təqdim edilib

Oktyabrın 18-də Elm və Təhsil Nazirliyində Müstəqilliyin Bərpası Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Yeni Azərbaycan Partiyasının Nərimanov Rayon Təşkilatının

Elm və Təhsil Nazirliyi Ərazi Partiya Təşkilatının sədri Rauf Orucov və nazirliyin əməkdaşları iştirak ediblər.

Tədbir zamanı elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov müstəqilliyimizin bərpası tarixindən danışdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin

uzaqgörənliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi düzgün siyasət nəticəsində 30 il sonra torpaqlarımız işğaldan azad edilib, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olunub. Nazir müavini hazırda

işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpa-quruculuq işlərinin həyata keçirildiyini də vurğulayıb.

Tədbirin sonunda Yeni Azərbaycan Partiyasına qəbul olunan nazirlik əməkdaşlarına üzvlük vəsiqələri təqdim edilib.

Məktəblərdə dinin tədrisi dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılır



Emin Əmrullayev

“Dövlət və ya özəl təhsil müəssisəsi olmasından asılı olmayaraq təhsildə dövlət nəzarəti daim olmalıdır. Bu müəssisələrdə həm məzmun, həm də tədris baxımından tədrisə dövlət nəzarəti həyata keçirilir

Azərbaycanda ümumi təhsil dünyəvi təhsil və din haqda təhsil modeli üzərində qurulub. Yəni, ayrı-ayrı dinlər haqqında Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına müxtəlif biliklər ötürülür. Bu, həyat bilgisi fənni çərçivəsində ayrı-ayrı standartlarda öz əksini tapır

Sınıf otaqlarında dinin necə tədris olunması mühüm məqamdır. Məktəblərdə dinin tədrisi ayrı-ayrı şəxslərin şəxsi fikirləri əsasında yox, məhz dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılır və aparılmalıdır

Kadr hazırlığında elə sahələr var ki, burada bakalavr və magistr üzrə ayrı-ayrı ixtisasların müəyyənəndirilməsinə ehtiyac duyulmur: Məsələn tibb təhsilini nümunə gətirə bilərəm. Dünyanın heç bir yerində bu, bakalavr və magistr formasında bölünmür. Heç də məcburiyyət yoxdur ki, bütün ixtisasları bakalavr və magistra bölək. Yeni sahə yarananda, mütləq qaydada onun üçün yeni ixtisas yaratmağa ehtiyac yoxdur. Bəzən təklif edirlər ki, yaşlı iqtisadiyyat ixtisası yaradaq. İqtisadiyyatı oxuyan adam sonra istəsə, bu sahədə məşğul ola bilər

Son dövrlər elmi məqalələrin sayında artım müşahidə edilir. Çox istərdik ilahiyyat və din sahəsində də araşdırmalar istiqamətində bu artımı görərik”

“Müasir dini təhsil modelləri ənənələr və global çağırışlar kontekstində” adlı konfrans keçirilib



Oktyabrın 16-da “Müasir dini təhsil modelləri ənənələr və global çağırışlar kontekstində” adlı respublika elmi-praktik konfrans keçirilib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Mənavi Dəyərlərin Təbliği Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransın təşkilində məqsəd ölkəmizdə dini təhsil sahəsində mövcud vəziyyətin müzakirə olunması, qarşıya çıxan problemlərin həlli ilə bağlı təkliflərin irəli sürülməsi, bu istiqamətdə fəaliyyət göstərən alim və mütəxəssislər arasında təcrübə mübadiləsinin aparılmasıdır.

Konfransda dövlət orqanlarının rəhbər şəxsləri, elm adamları, ziyalılar, din xadimləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransın rəsmi açılış mərasimində çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov bildirib ki, müasir dövrdə cəmiyyət xurafatın və mifologiyanın tələp etdiyi təzislər əsasında deyil, elmi-texniki nailiyyətlər, tədqiqatlar, araşdırmalar əsasında əldə olunmuş nəticələrlə idarə olunur. Komitə sədrinin sözlərinə görə, ilahiyyat elminin meydana gəlməsi məhz dinə elmi yanaşmanın məntiqi yekunudur.

Ramin Məmmədov qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin siyasətinin əsas məqsədlərindən biri də bundan ibarətdir ki, din haqqında təsəvvürlər elmi biliklər əsasında formalaşmalıdır. Dini tədris etməyin özü də xüsusi biliklər, elmi düşüncə və pedaqoji bacarıq tələb edir. Dini təhsilin əhəmiyyətini artırmaq, müasir dövrdə yeni dini təhsil modelləri axtarışını zəruri edən amillərdən biri də məhz bundan ibarətdir. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Bakı İlahiyyat Kollecinin yaradılması da bu məqsədə xidmət edir.

Komitə sədri çıxışının sonunda dini təhsilin ən uğurlu modellərindən birinin də məhz multikulturalizmin, tolerantlıq ənənələrinin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanda yaradıla biləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Açılış mərasimində iştirak edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev konfransın vacibliyindən bəhs edərək sözügedən mövzu ilə bağlı ixtisaslaşmış mütəxəssislərin rəy və təkliflərinin böyük əhəmiyyət daşıdığını, onların tövsiyələrinin gələcəkdə dini təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsində həlledici rol oynaya biləcəyini qeyd edib.

Nazirin sözlərinə görə, müxtəlif dinlərin əsaslarına dair biliklərin ötürülməsi za-

manı dinlərarası tolerantlıq və qarşılıqlı anlaşma ön planda olmalıdır. “Həyat bilgisi” fənni bu biliklərin bir hissəsi kimi dövlət tədris planına daxildir, dərslərin məzmunu və müəllimlərin hazırlığı diqqətlə izlənməlidir.

Emin Əmrullayev sinif otaqlarında dini tədrisin dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılmalı olduğunu, məktəblərdə dini təhsilin tədrisində isə yalnız dövlət standartlarına uyğun proqramların həyata keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Nazir bildirib ki, dini təhsil sahəsində kadr hazırlığı da xüsusi diqqət tələb edir və bu istiqamətdə ixtisasların daha dəqiq müəyyənəndirilməsinə ehtiyac var. Həmçinin dini tədqiqatların və araşdırma məqalələrinin hazırlanması üçün daha geniş imkanlar yaradılmalı və bu məqsədlə tədqiqatlar aparılmalıdır. Nazir bu istiqamətdə aparılacaq tədqiqatların və mütəxəssis hazırlığının Azərbaycanda dini təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, həm də global çağırışlara cavab verən təhsil modellərinin formalaşmasına xidmət edəcəyini vurğulayıb.

Çıxışının sonunda konfransın işinə uğurlar arzulayan Emin Əmrullayev konfransın həm elmi, həm də praktik cəhətdən dini təhsil sahəsinə yeni yanaşmaların ortaya çıxmasına töhfə verəcəyinə inandığını söyləyib.

Çıxış edən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru Aqil Şirinov bildirib ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda və onun yanında fəaliyyət göstərən Bakı İlahiyyat Kollecinin din tədrisi din haqqında və din-dən öyrənmə modellərinə uyğun şəkildə aparılır. Rektorun sözlərinə görə, dini biliklər doğru mənbələrə əsaslanaraq şərh olunmalı, həmçinin müasir dövrün reallıqları da nəzərə alınıb cəmiyyətə çatdırılmalıdır. Dini təhsilin düzgün aşılanması dinin özünü təhriflərdən qoruyur, milli-mənavi vəhdətin təmin edilməsinə töhfə verib, cəmiyyəti radikal dini tendensiyalardan sığortalayır.

Rəsmi açılış mərasimindən sonra elmi-praktik konfrans işini panellərlə davam etdirib.

“Azərbaycanda dini təhsil: keçmişdən bu günə”, “Dünyəvi dövrdə dini təhsilin aktual məsələləri”, “İslam coğrafiyasında dini təhsil: ənənə və müasir çağırışlar”, “Dini tərbiyə, dini təhsil və din tədrisi” mövzularında keçirilən panellərdə cari mövzularla bağlı çıxışlar edilib, müzakirələr aparılıb.

Yətər KƏRİMLİ



Ramin Məmmədov

“Azərbaycanda dini təhsil tamamilə yeni istiqamətdir. Uzun illər ərzində xalqın tarixi yaddaşında, ictimai şüurunda din və təhsil az qala əks qütbə dayanan iki fərqli, bir-birinə zidd anlayışlar kimi stereotipləşib. Bu bəlkə də, onunla bağlıdır ki, sovet təhsil sistemi bizə dini xurafatın, təhsili isə elmin ilk pilləsi, bəzən hətta fundamental əsası kimi təqdim etmişdi. Lakin bu gün elə bir dünyada yaşayırıq ki, bütün keçmiş stereotipləri sındıraraq hər bir anlayışın fəlsəfəsini kəşf etməyə çalışırıq

Müasir dövrdə cəmiyyət xurafatın və mifologiyanın tələp etdiyi təzislər əsasında deyil, elmi-texniki nailiyyətlər, tədqiqatlar, araşdırmalar əsasında əldə olunmuş nəticələrlə idarə olunur

İlahiyyat elminin meydana gəlməsi məhz dinə elmi yanaşmanın məntiqi yekunudur. Bəşəriyyət yaradılışdan bəri bir çox suallara cavab axtarıb. O sualların bir hissəsinin cavabını biz məhz elmdə tapmışıq, təhsildə öyrənmişik. Elm və dinin bu qaçılmaz ittifaqı bizə dünyanı daha yaxşı dərk etmək şansı verir. Bu şansı doğru istifadə etməyin yolu isə təhsildən keçir

Azərbaycan dövlətinin siyasətinin əsas məqsədlərindən biri də bundan ibarətdir ki, din haqqında təsəvvürlər elmi biliklər əsasında formalaşmalıdır. Bəsit mülahizələr, miflər və əfsanələr, xurafat dini şüuru müəyyənəndirən amilə çevrilməməlidir. Multikulturalizm, tolerantlıq kimi bəşəri dəyərlər bu düşüncənin mayasını təşkil etməlidir. Çünki bütün səmavi dinlərin də fəlsəfəsi elə bu prinsiplərə əsaslanır

Dini tədris etməyin özü də xüsusi biliklər, elmi düşüncə və pedaqoji bacarıq tələb edir. Dini təhsilin əhəmiyyətini artırmaq, onun müasir dövrdə yeni dini təhsil modelləri axtarışını zəruri edən amillərdən biri də məhz bundan ibarətdir. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Bakı İlahiyyat Kollecinin yaradılması da məhz bu məqsədə xidmət edir. Bizim ölkəmiz dünyada dövlət-din münasibətləri modelinin ən yaxşı nümunələrindən birini yaratmağa müvəffəq olub və biz haqlı olaraq bununla fəxr edirik. Əminəm ki, dini təhsilin də ən uğurlu modellərindən biri məhz multikulturalizmin, tolerantlıq ənənələrinin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanda yaradıla bilər”

"Gənc qızların təhsilinə dəstək" layihəsi üzrə təqaüd qazanan qızlar mükafatlandırılıb



Oktyabrın 14-də Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Elm və Təhsil Nazirliyi və Təhsilin İnkişafı Fondunun əməkdaşlığı ilə "Gənc qızların təhsilinə dəstək" layihəsi çərçivəsində növbəti tədbir keçirilib.

Tədbir Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova artıq 4 ildir ki, uğurla həyata keçirilən layihənin böyük xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin təşəbbüsü ilə Bakıda fəaliyyətə başlayan qızlar məktəbinin yaranmasının 100 illiyi ərəfəsindən başlanıldığını xatırladı.

Bahar Muradova əlavə edib ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi, həmçinin Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elmə, təhsilə, qızların inkişafına, qadınların bərabər hüquqlarının təmin olunmasına xüsusi diqqət göstərilir.

Sözügədən layihənin "Həmişə Məlikova — Zərdabi adına təqaüd proqramı"nın iştirakçısı olan qızların sayının ilbəil daha da artdığını vurğulayan komitə sədri ümumilikdə 265 gənc qızın proqramdan yararlandığı-



nı bildirib. Qeyd edib ki, artıq bu layihə 58 rayonu əhatə edir və getdikcə bu layihəyə dəstək vermək istəyənlərin sayı artır.

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev layihə təşəbbüskarı olaraq Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinə, eləcə də təqaüd proqramının dəstəçilərinə təşəkkürünü bildirib. Bu layihənin böyük geridönüşü olan investisiya rolunu oynaya-

cağını bildiren nazir layihə çərçivəsində təhsilinə dəstək göstərilən qızların gələcəkdə öz sahələrində seçilən mütəxəssislərə çevriləcəklərinə inamını ifadə edib.

Çıxışının davamında Emin Əmrullayev təhsilə əlçatanlığın təmin olunması istiqamətində bir sıra müsbət rəqəmləri diqqətə çatdırıb. Nazir 15 il bundan əvvəlki dövrlə müqayisədə təhsilənlərin sayının ikiqat

artdığını qeyd edib.

Daha sonra sözügedən layihəyə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə iştirak edən Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov adıçəkilən layihənin uzun və uğurlu yol keçdiyini vurğulayıb. Elnur Nəsibov layihə çərçivəsində qızların təqaüd əldə etmələri ilə yanaşı, həm də mentorluq, təcrübə və

müxtəlif işlərlə təmin olunduqlarını da qeyd edib. Elnur Nəsibov şəhid və qazi övladları, xanımların təhsili ilə bağlı gələcəkdə dövlət və özəl sektorun tərəfdaşlığı sayəsində yeni bir layihənin başladılmasının nəzərdə tutulduğunu da diqqətə çatdırıb.

Çıxışlardan sonra təqaüd qazanan 50 gənc qız sertifikatlar təqdim edilib. Tədbir bədii hissə ilə yekunlaşıb.



Doktorant və gənc tədqiqatçıların XXVII Respublika Elmi Konfransı keçiriləcək

Elm və təhsil naziri bu bərədə əmr imzalayıb

Elm və təhsil naziri doktorantların və gənc tədqiqatçıların XXVII Respublika Elmi Konfransının keçirilməsi barədə əmr imzalayıb.

"Azərbaycan müəllimi" xəbər verir ki, "Konfransın Təşkilat komitəsinin tərkibi" və "Doktorantların və gənc tədqiqatçıların XXVII Respublika elmi konfransının əsasnaməsi" təsdiq edilib.

Qeyd edək ki, konfrans 10-11 dekabr 2024-cü il tarixlərində Sumqayıt Dövlət Universitetində keçiriləcək.

Konfransın keçirilməsində məqsəd doktorant və gənc tədqiqatçıların apardıqları elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin müzakirəsini təşkil etmək, habelə onların elmi yaradıcılığını stimullaşdırmaqdır.

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" nəhər edilən konfrans təbiət elmləri, İKT və mühəndislik, sosial-humanitar elmlər istiqamətləri üzrə təşkil ediləcək.

Konfransda təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan vətəndaşı olan, respublikada və xaricdə ali təhsil müəssisələrində və elmi-tədqiqat institutlarında fəlsəfə doktoru proqramı üzrə təhsil alan doktorantlar və dissertantlar, doktorantura/dissertantura təhsilini bitirmiş müdafiə ərəfəsində olan şəxslər, həmçinin fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almış 35 yaşa qədər gənc tədqiqatçılar iştirak edə bilərlər.

"Pre-COP29" çərçivəsində "Dayanıqlı və davamlı gələcəyin gücləndirilməsi: iqlim fəaliyyətində insan inkişafının rolu" mövzusunda tədbir keçirilib



Oktyabrın 11-də "Pre-COP29" çərçivəsində "Dayanıqlı və davamlı gələcəyin gücləndirilməsi: iqlim fəaliyyətində insan inkişafının rolu" adlı tədbir təşkil olunub.

Tədbirdə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, UNESCO, BMT-nin İnkişaf Proqramı, UNICEF, Beynəlxalq Əmək Təşkilatı, Çoxtərəfli İnkişaf Bankları, eləcə də vətəndaş cəmiyyəti və xeyriyyə təşkilatları daxil olmaqla bir sıra global tərəfdaşlarla məsləhətləşmələr yolu ilə hazırlanmış "İqlim dayanıqlığı üçün insan inkişafı üzrə Bakı təşəbbüsü" təqdim

olunub və həmin istiqamətdə müzakirələr aparılıb.

Tədbirdə insan inkişafının iqlim dayanıqlığı strategiyalarına inteqrasiyası ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılması üçün hökumətlərin, beynəlxalq təşkilat və vətəndaş cəmiyyətlərinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan COP29-un baş danışıqçısı Yalçın Rəfiyev sözügedən təşəbbüsün məqsədinin uşaq və gənclərin diqqət mərkəzində saxlanılması ilə təhsil, səhiyyə, sosial müdafiə, yaşıl iş yerləri və bacarıqlar vasitəsilə insan in-

kişafına dəstək vermək və bununla iqlim dəyişmələrinin təsirlərinə qarşı dayanıqlığı gücləndirmək olduğunu vurğulayıb.

BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreevanın moderatorluğu ilə keçirilmiş birinci paneldə elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı, UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəsi Saca Fəruq Abdullayev, Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin rəhbəri Troy Duuli, COP29-un BMT-nin iqlim dəyişmələri üzrə yüksək səviyyəli çempionu

Nigar Arpadarai, Beynəlxalq Əmək Təşkilatının Azərbaycan üzrə koordinatoru Yaşar Həməzəyev və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycandakı Ölkə Ofisinin təmsilçisi Kamran Məşhadi iqlim dayanıqlığının formalaşdırılmasında təhsil, yaşıl iş yerləri və sağlamlığın mühüm rolu, eləcə də uşaq və gənclərin bu istiqamətdə fəaliyyətinə dəstək verilməsinin vacibliyi ətrafında müzakirə aparıblar.

Asiya İnkişaf Bankının Azərbaycan üzrə ölkə direktoru Sunniya Durrani-Camalın moderatorluğu ilə keçirilmiş ikinci panel iqlim fəaliyyətində insan inkişafı üçün maliyyələşdirmənin artırılmasına həsr olunub. Paneldə çıxış edən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Əmək Mərkəzinin direktoru Azər Bayramov, BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycandakı rezident nümayəndəsi Alessandra Rokkasalvo, Dünya Bankının Cənubi Qafqazda insan inkişafı üzrə nümayəndəsi Ahmet Levent Yener, Qlobal Fondun özəl sektor üzrə rəhbəri Con Ferhört, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının Beynəlxalq siyasət və əlaqələndirmə departamentinin rəhbəri Can-Villem van de Ven və Beynəlxalq Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının global iqlim siyasəti üzrə koordinatoru Bert De Vel davamlı və dayanıqlı gələcək üçün insan inkişafına investisiyaların artırılması məqsədilə innovativ maliyyələşdirmə mexanizmləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

TƏHSİL QARABAĞA QAYIDIR

Bütün şəhərlərimiz Füzuli kimi olacaq



Əvvəlki sah. 1

Oktyabrın 14-də irəliləyən Azərbaycan Ordusu Füzuli rayonunun Qaradağlı, Xatnubulaq, Qarakollu və Xocavənd rayonunun Bulutan, Məlikcanlı, Qırmızıqaya, Dağdöşü, Tağaser kəndlərini işğaldan azad etdi.

Növbəti gün üç rayon ərazisindən Füzuli şəhərinin şərq istiqamətində bir neçə kəndi azad edildi. Şəhər uğrunda gedən döyüşlərin son fazasından öncə, oktyabrın 16-da Xocavənd rayonunun Ağbulaq, Axullu və Xırmancıq kəndlərinin işğalına son qoyuldu.

Füzuli şəhəri mühasirədədir. Nəhayət, oktyabrın 16-dan 17-nə keçən gecə şəhər uğrunda şiddətli döyüş başladı. Düşmən xeyli canlı qüvvə və texnika itirib ərazini tərk etmək məcburiyyətində qaldı. Nəticədə Füzuli rayonunun Qoçəhmədli, Çimən, Musabəyli, Pırəhmədli, Dədəli, İştıqlı, Cuvanlı kəndləri və Füzuli işğaldan tam azad edildi.

Füzuli əməliyyatının Vətən müharibəsində əhəmiyyəti

Əməliyyat nəticəsində Ermənistan ordusu xeyli canlı qüvvə və

texnika itirdi. Üstəlik Füzulinin təmas xəttində yerləşən bir neçə müdafiə xəttinin yarılması Azərbaycan Ordusunun cənub cəbhəsi boyunca irəliləməsi üçün geniş imkanlar yaratdı. Cəbhə xətti Azərbaycanın bu istiqamətdə olan yaşayış məntəqələrindən uzaqlaşdı...

Oktyabrın 17-də qələbə ilə tarixə düşən Füzuli əməliyyatı Azərbaycan Ordusunun İkinci Qarabağ müharibəsində cənub-şərq cəbhəsində baş vermiş ən əhəmiyyətli döyüşlərdən biri olub. Nəticədə, Füzuli rayonunun 18 kəndi, üstəlik Cəbrayıl və Xocavənd rayonunun bir sıra yaşayış məntəqə-



ləri Azərbaycan ordusunun nəzarətinə keçdi.

Təhsil Füzuliyə də gəldi

Füzulidə ilk zəng çalındı, məktəblər açıldı, şagirdlərin səsləri ötrəfə yayıldı. Təhsilin Füzuliyə qayıdışı xəbərini Füzuli şəhəri Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə çalışan zəng xəbər verdi.

Bu da Füzulinin bu günü - Füzuli GÜNÜ

"Bu gün həm Füzulidə, həm bütün başqa şəhər və kəndlərimizdə həyata keçirilən layihələr dünya

miqyasında şəhərsalma prinsiplərinin yeni qaydalarını təsbit edir və bunu təkcə mənə yox, bir çox beynəlxalq ekspertlər qeyd edirlər. Xüsusilə bildiyiniz kimi, Azərbaycanda iki dəfə Milli Şəhərsalma Forumu keçirilib, Ağdam və Zəngilanda və orada bizim bütün layihələrimiz təqdim edilib. Beynəlxalq təşkilatlar bunu çox yüksək qiymətləndirirlər, çünki doğrudan da, burada yaşayış üçün ən gözəl şərait yaradılıb, həm binaların daxili quruluşu, həm mənzillərin daxili dizaynı, həm mərtəbəlilik prinsipi, binaların bir-birindən aralı olması, məsafə, hər şey

gözlənilib. Yəni rahat yaşamaq üçün bütün infrastruktur, şərait var".

Bu da Füzulinin bu günü. "Bizim bütün şəhərlərimiz, bax, Füzuli kimi olacaq" - deyən Prezident İlham Əliyev oktyabrın 17-də Füzuli Şəhəri Günündə Füzuli şəhərinə köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə birinci şəhərsalma layihəsindən xəbər verdi.

Oktyabrın 17-də Azərbaycanda "Füzuli Şəhəri Günü" qeyd edildi, Füzuli uğrunda canını verən şəhid qəhrəmanlar anıldı.

Xocalı sakini, müəllim: "Daha məğrur yeriyyət, daha qürurlu danışırım"



Üç şəhər dəyişən

Xocalı məktəbindən

REPORTAJ

Torpaq yol, inşası başlayan binalar...

Fotoqrafımız sürücüdən məşin Xocalı məktəbinə çatmamış saxlamasını xahiş etdi. Məktəbin geniş planda fotosunu çəkmək üçün düşdük.

- Salam, xoş gəlmisiniz!

Bizi gülümsəyərək qarşılayan Xocalı məktəbinin direktoru Nəvəi Həsənov idi. O, məlumat verərək bildirdi ki, məktəb iki korpusdan ibarətdir və burada fəaliyyət göstərən kollektivin böyük hissəsi Əsgərandə məskunlaşıb: "Məktəbimiz 132 şagird yerlikdir. Xocalıya köçürülmüş 44 ailədən olan uşaqlar burada təhsil alır. Köçürülən ailələrin sayı artıqca, şagirdlərin də sayı artacaq".

İçəri keçərkən sol tərəfdə qapısı açıq olan sifin otağında şagirdlərin müəllimin səsi gəlirdi. Diqqətimizi çəkən sifin doğru yönəldik. Musiqi dərsi

keçirdi, mövzu Azərbaycan xalq musiqiləri idi. Digər sifinlərdə də dərslər davam edirdi. Məktəb dəhlizində 30 ildən çox təcrübəsi olan Xocalı sakini, müəllim Nazilə Məmişova ilə söhbət etdik. O, 1988-ci ildən bu məktəbdə çalışdığı və Xocalı hadisələrinin canlı şahidi olduğunu söylədi:

- "30 yaşım olanda Xocalı hadisələrinin şahidi oldum. İndi 62 yaşımda ata yurduma qayıtmışam. Bu torpaqlarda olmaq məni yenidən güclü hiss etdirir. Daha məğrur yeriyyət, daha qürurlu danışırım (gözləri dolur). Bu gün çox sevinliyəm. Gözlərimi dolduran kədər deyil, yaşadığım hissələrin dərinliyi və aliliyidir".

Nazilə Məmişova ilk müəllimlik fəaliyyətinə elə Xocalı məktəbində başlayıb. Köçkünlük başlayandan sonra Naftalan və Goranboyda müəllimlik fəaliyyətini davam etdirib:

- "İndi məktəbimiz, şagirdlərimiz və müəllimlərimiz üçün də köçkünlük başa çatıb. Sentyabrın 8-dən etibarən öz doğma Xocalıma dayıq. Mən və ailəm yenidən öz evimizdə məskunlaşmışıq. 32 il sonra ata yurduma və xatirələrimlə dolu evimə geri dönmək sadəcə arzumdur. Evimiz əvvəl olduğu yerdə bərpa edilib. Çox qarışıq hissələrdir. Ailəmdən 3 nəfər şəhid olub. Şəhid olan müəllim və şagirdlərimiz də var. İndi isə bu hissələr və ordumuzun yaşatdığı qürurlu Xocalıdayıq", - deyərək, sözlərini yekunlaşdırdı.

Nazilə müəllimin sözlərini dinlədikcə xocalıların nə qədər möhkəm iradəyə sahib olduqları gözəlimin önündə bir daha canlandı. İşğaldan azad olunandan sonra dirçələn bu şəhər təhsili, şagirdləri və müəllimləri ilə birlikdə qürur dolu xoşbəxt həyata qovuşub.

Xocalı məktəbindən ayrılarkən şagirdlərin gülüşləri, müəllimlərin gözlərindəki ümid və qürur dolu baxışlar yaddaşından silinmədi. 32 illik həsrətdən sonra torpaqlarına qayıdan insanlar həm köklü yaraların ağrısını, həm də bu qayıdışın yaratdığı qüruru yaşayırdılar. Bu qayıdış təkcə coğrafi deyil, mənavi bir qayıdış idi - Xocalıya, öz evlərinə və doğma məktəblərinə...

Yəqər KƏRİMLİ
Foto: Kənan QAFAROV



Sinifdə də, səngərdə də QƏHRƏMAN MÜƏLLİM

"Yaxşı ki, bizim müəllimimizsiniz"

Qədir Daşdəmirov:

"Qazi müəllim olaraq şagirdlərimə dərs deməyimin fənnə qarşı nə qədər maraq oyatdığını görmək mənə zövq verir"



Qədir Daşdəmirov ehtiyatda olan zabit, qazidir. Artıq 3 ildir ki, həm də müəllimdir, məktəbinin, şagirdlərinin sevimli müəllimi. Vətən müharibəsində ağır yaralanaraq fiziki sağlamlığını itirdikdən sonra baş leytenant rütbəsində təqaüdə çıxıb və mənəvi sağlamlığı ilə vətənə xidmətə başlayıb, yəni müəllimliyə.

Müəllimlərinin ona qazandırdıqları

1990-cı il təvəllüdü qazi Şəki anadan olub. 1997-2008-ci illərdə Şəki şəhər 19 nömrəli tam orta məktəbdə oxuyub. Məktəb illərində ən çox tarix fənnini sevib. Tarix fənni üzrə olimpiadalara qatılaraq rayon səviyyəsində birinciliklər əldə edib. Bütün müəllimlərini sevib, onların sevimlisi olub: "Müəllimlərimin qayğısını həmişə hiss etmişəm. Hətta indi belə həyatda olan müəllimlərimə baş çəkirəm, hər biri ilə əlaqə saxlayıram. Onlar da mənim üçün anlarımda yanımda olurlar. Müəllimlərimin mənə qazandırdıqları - savad, dünyagörüşü, biliyin nəticəsini həyatım boyu görmüşəm. Məhz onların mənə qazandırdıqları sayəsində həyatda keçdiyim hər proses, girdiyim bütün imtahanlardan uğurla çıxmışam. Məktəb illərində əldə etdiyim təhsil bazası hesabına həyatda nailiyyətlər əldə etmişəm".

Məktəb illərində ən sevimli müəllimi Tarix müəllimi İradə Məmmədova olub: "Heç unutmuram, İradə müəllim mənə həmişə deyirdi ki, vaxt gələcək tarix yazan oğullardan olacaqsan".

Yaxşı müəllim odur ki...

Məktəbi bitirib Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olunub. Universitet müəllimlərinin də həyatına toxunuşları, dünyagörüşünə çatdıqları unutmayıb: "Nəşriyyat işi və redaktəetmə ixtisası üzrə təhsil aldığı 2008-

yollarını düşünürdüm. Hərbi xidmətə gedəndən sonra bu yol barədə qərar vermək çətin olmadı. Həqiqi hərbi qulluqdan sonra Silahlı Qüvvələrin Təlim Tədris Mərkəzində ehtiyat zabit hazırlıq kursunu bitirərək zabit kimi xidmətimə davam etdirdim".

Vətənə xidmət edirəm!

Hərbi Qədir Daşdəmirov Aprel döyüşlərini belə xatırlayır: "Mən onda hərbi hava qüvvələrində xidmət edirdim. Birbaşa düşmənlə təmasda olmasam da, xidmət etdiyim ordunun zabiti kimi prosesin tam ortasında hiss edirdim özümü".

Düşmənlə üz-üzə gəlmək üçün əlinə 44 günlük Vətən müharibəsində fürsət keçib. O da bir zabit kimi dəstəsinə götürüb döyüş meydanına girib: "Müharibə dövründə müəllimim dediyi söz tez-tez yadıma düşürdü. Mən tarix yazan oğullardan olacağam! Torpaqlarımız işğaldan azad olundu və bu tarixi hadisənin bir parçası, torpaqları azad edən güclü ordunun bir zabiti oldum. Qubadlı-Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə Füzulidə 2020-ci il sentyabrın 29-da başımdan və gözümədən yaralandım".

Bir il ərzində Türkiyə və Azərbaycanda 8-ə yaxın əməliyyat keçirən Qədir müəllim bu savaştan güclənərək çıxıb. Hərbi şücaətinə

min tərif düşüncələrində canlanıb, hələ də qulaqlarında səslənən sözlər beynində qərara çevrilib. O da yaxşı müəllim olacaq: "Sağlamlığımı hərbi xidməti davam etdirməyə imkan vermədiyi üçün təqaüdə çıxdım. Psixoloji cəhətdən güclü insanam, özümü qısa müddətdə topladım və fikirləşdim ki, bu, həyatın sonu deyil. Sağlamlığımı itirə bilərəm, amma millətə xidmət etməyin yolu, sadəcə hərbi xidmətdən keçmir. Xidmətdə ən fədakar yollarım, millətin gələcəyinə təsir etməyin ən qısa üsullarından biri, hətta birincisi müəllimlikdir. Mənim və mənim nəslimin gənclik illərimiz ağır-acı, torpaq həsrətli, yurd nisgilli illərə təsadüf edib. İstəyirəm ki, yeni nəsillərimiz bir daha bu taleyi yaşamınsınlar. Şanlı tariximizin bir parçası olaraq gördüklərimi, bildiklərimi yeni nəsəyə çatdırmaq, onları hərbi xidmətə bacardıqca hazırlıqla göndərmək imkanı verən bir yol vardı, müəllimlik. İkinci dəfə özümə peşə seçərkən ən ideal olanı, müəllimliyi seçdim".

"Şagirdlərim döyüş yolumdan tez-tez suallar verirlər"

"Müəllimlik peşəsini seçməyimdə ən böyük pay ehtiyatda olan zabit qarşıma çıxdı", - deyir Qədir

həm də millətə, dövlətə xidmətə davam edirəm".

Onun özünü xoşbəxt hiss etməsində şagirdlərinin də çox böyük rolu var: "Şagirdlərimin heyran-heyran baxışlarını görürəm. Mənə döyüş yolumdan tez-tez suallar verirlər. Vətən müharibəsi iştirakçısı, qazi müəllim olaraq onlara dərs deməyimin fənnə qarşı nə qədər maraq oyatdığını görmək mənə zövq verir".

Qədir müəllim şagirdlərinin fənninə olan marağının artmasından, ona heyranlıqlarından məharətlə istifadə edir: "Mən də onların sağlamlıqda ruhdan tərtib olunmaları üçün dövlət səviyyəli hərbi yarışlara, hərbi oyunlara sövq edirəm. Məktəbdə işə başlayandan sonra "Şahin" hərbi-idman oyunlarında nailiyyətlər əldə etmişəm. Bakı birincisi, ölkə ikincisi, üçüncüsü olmuşuq. Hərbi bilik yarışlarında şagirdlərimin ikincilikləri, birincilikləri var. Məktəb nəticələrini bu səviyyəyə çatdırıram. Üstəlik, müsahibələrə də iştirak edirəm ki, şagirdlərim vətənpərvər vətəndaş olaraq yetişir, həm də fiziki cəhətdən sağlam olurlar".

Müəllimin ən anımlı hədiyyəsi

Müəllimin ən böyük hədiyyəsi şagird nailiyyətləri, əməyinin mü-

dən tez-tez hədiyyə alıram. Öz əl işlərindən mənim üçün maraqlı, sevgi dolu hədiyyələr hazırlayırlar. Həmin hədiyyələrdən birini qız şagirdimdən aldım. Rəsmimi çəkmişdi. Keçən il aldığı bu anımlı hədiyyənin arxasında şagirdim yazdı: "Müəllim, Sizə cəsarət, uzun ömür və hər şeyin yaxsısını arzulayıram. Sizə vətən və xalq üçün mübarizə apardığınıza görə ayrıca təşəkkür etmək istəyirəm. Sizin bu cür çətinliklərdən necə keçdiyinizə heyranam. Bizə çağırışa qədərki hazırlıq fənnini keçdiyinizə görə çox sağ olun. Mən məmnuniyyətlə Sizin dərslərinizi oxuyuram. Yaxşı ki, varsınız, yaxşı ki bizim müəllimimizsiniz". Xüsusən bu sözləri oxuyanda kövrəldim, fəxrəldim. Düşündüm ki, deməli, məqsədimə nail olmuşam. Xalqımızın övladlarının qəlbində özümə yer tutubmuşam".

Qədir müəllim deyir şagirdlərinin qəlbindəki bu yer həm də onlara qurduğu əlaqə, qarşılıqlı münasibət sayəsində qazanıb: "Şagirdlərimlə daim maraqlanuram, çətinliklərini öyrənməyə, onlara dəstək olmağa çalışıram. Şagirdlərimə deyirəm ki, bu çətinliklərdən mən də keçmişəm. Ona görə də hər probleminizə mənə deyə bilərsiniz. Ordu da xidmət etdiyim üçün yeniyetmə psixologiyasına da müəyyən dərəcədə bələdəm. Ona görə də hər sirlərini, sözlərini, dərslərini mənə deyirlər. Mənimlə sərbəstdirlər. Dərsdəki şagird-müəllim münasibətləri dərs bitən kimi dostluğa, sirdaşlığa çevrilir. İstədikləri sualı verə, cavab ala bilərlər".

Gəlin, ÇAĞIRIŞA qədər hazır olaq ki...

Hərbi kimi qazandıqları uğurların yanında 3 illik müəllimlik fəaliyyəti zamanı əldə etdiklərini müqayisə etməyə çalışırıq.

Deyir müəllimlikdəki nailiyyətləri hərbi kimi əldə etdiyi uğurların davamı ola bilər. "Gələcəyimizə naminə həm fiziki cəhətdən sağlam, həm mənəvi cəhətdən zəngin, həm də savadlı və dünyagörüşlü olmalıyıq. Şagirdlərimin bu istiqamətdə çabalarını görə bilirəm. Yarışlar, hərbi-idman oyunları hazırlıqları başlayanda bir-biri ilə yarışır girir, "Müəllim, mənə seçin", - deyər can atırlar. Onlarla hər gün söhbət aparıram, deyirəm, gəlin, pis vərdişlərinizi qırın, əsasən, fənnə sevgi ilə, bəzən bir söz, bir jest, bəzən isə bir açıqca olaraq ona çatdırırsınız. O anı təsəvvür edərsiniz, müəllimin ürəyini qürurla, gözlərini yaşla dolduran o anı Qədir müəllim çox yaşayıb. Məsələn, adi günlərin birində şagirdinin əlindəki şəklinin arxasına yazılan ürok sözlərinə sataşır gözləri. Sinəsini qürurdan qabardıb, ürəyini kövrəldib, gözlərini yaşardan o anı qazi müəllim belə xatırlayır: "Şagirdlərim-



2012-ci illərdə həyatına toxunan müəllimlərim olub. Mənəvi dünyamın, tərbiyəmimin formalaşmasında, öz həyat yolumu seçməyimdə onların böyük rolu var. Məsələn, informasiya menecmentini fənnindən bizə dərs deyən Rəşad Qardaşov deyirdi ki, yaxşı müəllim odur ki, tələbəsi ondan daha yaxşı olsun. Rövşan müəllim bizi həm də insanlara, xalqımıza faydalı şəxsiyyət kimi formalaşmaq istiqamətində motivasiya edirdi. Bu istiqamət, ümumiyyətlə, mənə də buraxıb. Çox fikirləşirdim bu barədə. Millətə, dövlətə necə xidmət edəcəyimin

görə "Cəsur döyüşçü", "Vətən uğrunda", "Füzulinin işğaldan azad edilməsinə görə", "Qubadlıın işğaldan azad edilməsinə görə" medalları ilə təltif edilib. Sıradan psixoloji savaştan güclənərək çıxan iradəsinin, cəsarətinin, mənəvi gücünün mükafatı vardı.

Q.Daşdəmirovun II qrup əlillik təyini olundu ordu sıralarından ehtiyatda buraxıldıqdan sonra başlayan yeni yol axtarışları zamanı dadına yenə müəllimləri çatdı. Vaxtilə müəllimlərinin dediyi yaxşı müəllim-

müəllim. Onun dəstəyi ilə qərarını həyata keçirmək üçün yola çıxdı, imtahan verdi və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimi olub.

2021-ci ilin oktyabr ayında müəllimlik fəaliyyətinə başlayıb: "Peşəmi sevirem. Sağlamlığımı itirməməyə, dövlətə ən layiqli şəkildə xidməti davam etdirmək imkanı malikəm. Mənəvi cəhətdən sağlam, fiziki cəhətdən güclü nəsil yetişdirmək prosesinə qoşularaq həm özümü daha faydalı hiss edir,

qəlbimdə aldığı geridönüşlərdir. Müəllimə olan sevgi, əsasən, fənnə sevgi ilə, bəzən bir söz, bir jest, bəzən isə bir açıqca olaraq ona çatdırırsınız. O anı təsəvvür edərsiniz, müəllimin ürəyini qürurla, gözlərini yaşla dolduran o anı Qədir müəllim çox yaşayıb. Məsələn, adi günlərin birində şagirdinin əlindəki şəklinin arxasına yazılan ürok sözlərinə sataşır gözləri. Sinəsini qürurdan qabardıb, ürəyini kövrəldib, gözlərini yaşardan o anı qazi müəllim belə xatırlayır: "Şagirdlərim-

Ruhhiyyə DAŞSALAHLI

Diagnostik qiymətləndirilmə

Hüseyn Hüseynov: "Məqsəd pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan tərbiyəçi-müəllim və metodistlərin peşəkarlıq səviyyəsinin və peşə yararlılığının yoxlanılmasıdır"

Oktyabrın 19-20-də 13 minə yaxın tərbiyəçi-müəllim və metodistlərin iştirakı ilə diagnostik qiymətləndirilmə keçiriləcək. "Azərbaycan müəllimi"nin suallarını cavablandıran Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin Məktəbəqədər təhsilin təşkilatçısı Hüseyn Hüseynov proseslə bağlı məlumat verib, edilən müəyyənlərlə bağlı məqamlara aydınlıq gətirib.



- Diagnostik qiymətləndirilmə kimlər üçündür? Bu prosesdə iştirak etmək olarmı?

- Bağcalarda pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan tərbiyəçi-müəllim və metodistlərin diagnostik qiymətləndirilməsi aparılacaq. Onların sayı təxminən 13 min nəfərdir. Əmək, sosial və analıq məzuniyyətlərində olan şəxslər, həmçinin Elm və Təhsil Nazirliyinin son 3 ildə təşkil etdiyi mərkəzləşdirilmiş qaydada imtahanlarda iştirak edərək işə qəbul olunanların diagnostik qiymətləndirilmədə iştirakı könlüdür.

- Diagnostik qiymətləndirilmədə iştirak etməyənlər üçün gələcəkdə yenidən diagnostik qiymətləndirilmə aparılacaq mı?

- Diagnostik qiymətləndirilmə bir dəfə təşkil edilir. Pedaqoji heyət bu prosesdə iştirak etməkdə maraqlı olmalıdır. Bununla da onlar sertifikatlaşdırma prosesinə daha hazırlıqlı olacaqlar və biz də təlim ehtiyaclarını düzgün müəyyənləşdirə biləcəyik.

- Qiymətləndirilmə meyarları geniş, istiqamətlər kifayət qədər əhatəli olacaq. Bəzən elə gəlir ki, indiki pedaqoji heyət bu qədər böyük tələblərə cavab vermək iqtidarında deyil və diagnostik qiymətləndirilmə çox çətin keçəcək...

- Erkən təhsil fərdin yetişməsinə, şəxsiyyətin formalaşmasında çox önəmli əhəmiyyətə malikdir. Təhsil sahəsi üzrə daha inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq, qeyd edə bilərik ki, orada erkən və məktəbəqədər təhsil fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün mütləq səkkiz magistr dərəcəsi tələb edilir. Ölkəmizdə isə orta ixtisas təhsil sahəsi üzrə də təhsil alanlar ixtisas uyğunluğunu nəzərə alınmaqla, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışa bilərlər.

Təşkil ediləcək diagnostik qiymətləndirilmədə tərbiyəçi-müəllimlərin uşaqlarla işləmək üçün lazım olan bilik, bacarıq, savadı yoxlanılır. Ancaq pedaqoji heyət buna nə qədər hazırdır? Biz məhz bunu müəyyənləşdirmək üçün diagnostik qiymətləndirmə aparırıq. Biz gələcək nəslin yetişməsinə müstəsna rol oynayan erkən təhsilin inkişafından danışırsaq, məhz tərbiyəçi-müəllimlərin bilik və bacarıqları müasir dövrün tələblərinə uyğun olmalıdır. Bundan

irəli gələrək diagnostik qiymətləndirilmənin formatı, mövzusu, məzmunu çərçivə sənədində müəyyənləşdirilib.

- Hazırda tərbiyəçi-müəllim kimi çalışan heyətin bu qədər böyük tələblərə cavab vermək iqtidarında olub-olmadıqlarını sorğulayarkən onu nəzərə alırıq ki, onların bir qismi sovet təhsil sisteminin, bir qismi keçid dövrünün məzundur. Çox az hissə var ki, müasir tələblər əsasında tərbiyəçi-müəllim kimi yetişib və işə qəbul edilib. Köhnə təhsil tələbləri ilə yetişən tərbiyəçi-müəllimlərin müasir tələblərə cavab vermələri üçün təlimlər keçirildiyi barədə məlumatımız da var. Maraqlıdır, bu proses hamını əhatə edibmi, yoxsa təlimləndirilməyənlər hələ çoxdur?

- Bu vaxta qədər məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışanların işə qəbulu mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilməyib. Məktəbəqədər təhsil müəssisələri Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyinə verildikdən sonra ölkə səviyyəsində ilk dəfə olaraq tərbiyəçi-müəllimlər müsabiqə yolu ilə işə qəbul olunmağa başladılar. Bildiyiniz kimi, işə qəbul müsabiqəsində bağca müəllimlərinin bilik və bacarıqları ilə yanaşı, onların bu vəzifəyə psixoloji, pedaqoji və metodoloji baxımdan uyğunluğu yoxlanılır. Qəbul olunanların da əksəriyyəti son illərdə məktəbəqədər təhsil sahəsi üzrə orta ixtisas və bakalavr səviyyəsində təhsil alanlardır.

Hazırda bağcalarda çalışan pedaqoji heyət üçün həm Bakı şəhərində, həm də regionlarda 2022-ci ildən etibarən onlayn və canlı təlimlər keçirilir. Həmin təlimlərdə tərbiyəçi-müəllimlər, hətta bağca müdiri iştirak edirlər. 3 il ərzində məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışan heyət üçün keçirilmiş təlimlərdə 8273 tərbiyəçi-müəllim, 1128 müdir, 100 metodist iştirak edib. Rəqəmlərə nəzər yetirsək, bağcalarda çalışan tərbiyəçi-müəllimlərin böyük əksəriyyətinin təlimlərdə iştirak etdiyi aydın olur.

- Onlar bütün tərbiyəçi-müəllimləri, metodistləri əhatə edəcək diagnostik qiymətləndirilmədə iştirak etmək üçün hazırdırlarmı?

- Təlimlərin əsas məqsədi pedaqoji heyətin peşəkar bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi və biliyinin artırılması ilə bağlı idi. Diagnostikani isə ona görə ap-

arıyıq ki, tərbiyəçi-müəllimlərin və metodistlərin faktiki olaraq bilik və bacarıqlarının hansı səviyyədə olduğunu müəyyənləşdirək. Bundan sonra onların təlim ehtiyaclarını daha düzgün müəyyənləşdirəcəkdir, sertifikatlaşdırma qədər olan müddətdə onlar təlimlərə cəlb ediləcəklər. Həmin təlimlər də məhz sertifikatlaşdırma prosesinə hazırlığı əhatə edəcək.

Bilirsiniz ki, 2026-cı ilin sonunadək sertifikatlaşdırma prosesi başa çatmalıdır. Odur ki, diagnostik qiymətləndirilmənin nəticəsindən asılı olaraq qarşıdakı müddət ərzində tərbiyəçi-müəllimlər və metodistlər təlimlərə cəlb edilərək sertifikatlaşdırma prosesinə hazırlanmalıdır. İlk mərhələdə keçirilən təlimlər onları diagnostik qiymətləndirilməyə hazırlamaq yox, bilgilərinin artırılmasına xidmət edirdi, sadəcə təkmilləşdirilmə təlimləri idi.

- İndiyə qədər keçirilən sınaqlardan bəhs edəsiniz. Diagnostikada iştirakı könlüliyə əsaslanan şəxslər həmin sınaqlara qatılıblarmı?

- İşə yeni qəbul olunanların böyük əksəriyyəti sınaqlara qatılıb, amma analıq məzuniyyətlərdə olanların, yaxud sosial məzuniyyət götürülənlərin iştirakı səviyyəsi işə yeni qəbul olunanlara nisbətən az olub.

- Diagnostik qiymətləndirilmənin doğurduğu narahatlıqlar da var. Göz önündə ümumi təhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin diagnostik qiymətləndirilmə təcrübəsi olmasına baxmayaraq, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışanlar yəni də narahatdır. Onların ən çox narahat olduqları məsələlər nələrdir?

- Qiymətləndirilmə zamanı pedaqoji heyət kompüter vasitəsilə sualları cavablandıracaq. İyun ayından etibarən kompüterdən istifadə üzrə bilgiləri zəif olan və buna görə narahatlıq keçirən tərbiyəçi-müəllim və metodistlərə hazırlıqlar təşkil edilib.

Bəzi tərbiyəçi-müəllimlər elə düşüncələr ki, diagnostik qiymətləndirilmə onların əmək münasibətlərinə təsir göstərəcək. Halbuki, təqdimatlarla və keçirilən görüşlərdə də bildirmişik ki, qiymətləndirilmə nəticələrinin hansısa formada əmək münasibətlərinə təsiri müzakirə mövzusu deyil.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI
Foto: Kənan QAFAROV

Nazir müavini Cəlilabadda vətəndaşları qəbul edib və Cəlilabad Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində olub

Elm və təhsil nazirinin müavini Kənan Kərimzadə oktyabrın 17-də Cəlilabad rayonunda vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rafiq Cəlilovla birgə Ulu Öndər Heydər Əliyev abidəsi ziyarət edilib, önünə gül dəstələri düzülüb.

Cəlilabad sakinlərinin iştirak etdiyi qəbulda vətəndaşlar daha çox şəhid adlarının təhsil aldıkları məktəblərə verilməsi, yeni məktəb binasının tikintisi, tələbələrin köçürülməsi və işlə təmin olunma məsələləri ilə bağlı müraciətlər ediblər.

Nazir müavini Kənan Kərimzadə qəbula yazılmış vətəndaşları dinləyib, hər bir müraciətin operativ şəkildə araşdırılması və qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində tapşırıqlar verib.

Elm və təhsil nazirinin müavini Kənan Kərimzadə oktyabrın 17-də Cəlilabad rayonuna səfəri çərçivəsində Cəlilabad Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub, tələbə və müəllim heyəti ilə görüşüb.

Kənan Kərimzadə Mərkəzə informasiya təşkilatının, ümumi təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən peşə təmayüllü siniflərlə qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi, hazırlanan və ya istehsal olunan məhsulların satış bazarlarına çıxışının təmin edilməsi üzrə tövsiyələrini verib, təhsil işçiləri ilə söhbət aparıb, onların təkliflərini dinləyib.

Qeyd edək ki, Cəlilabad Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin istifadəyə verilməsi bölgələrdə gənclərin müasir tələblərə uyğun bilik və bacarıqlara yiyələnməsinə, eləcə də məşğulluq məsələlərinin həllinə xidmət edir.



Təhsil tələbə krediti götürdü, borcunun yarısı bağışlandı



O, 25 min nəfərdən biri idi, çoxundan fərqləndi

Şəfiqə Abusalomova həmin 25 min qız təhsiləndirən biridir, amma çoxlarından fərqlənəni bacarıb. Bakı Dövlət Universitetini "Dövlət və ictimai münasibətlər" ixtisası üzrə fərqlənmə diplomu ilə bitirdiyi üçün kreditin 50 faizini dövlət ona bağışlayıb: "Sosial həssas ailə qrupuna daxil olduğum üçün kredit mənə minimum şərtlərlə verildi. Bildiyiniz kimi, sosial kreditdən yararlanan tələbələr bütün semestrlərdə ortalama balı 91+ olarsa, götürülən məbləğin yarısını dövlət bağışlayır. Bu, mənə daha yaxşı oxumaq üçün əlavə motivasiya verdi. Nəticə etibarilə, BDU-da bakalavr təhsilimi fərqlənmə ilə bitirdim, bütün imtahanlardan uğurla keçərək 94.85 bal topladım. Bunun sayəsində Fondan götürdüyüm kreditin ümumi məbləğinin yarısı mənə bağışlandı".

"Bir neçə gün ərzində təhsil haqqım BDU-ya köçürüldü"

Şəfiqə Fonda müraciətdən danışıb: "Təhsil Tələbə Krediti Fondu yarananda mən universitetin I kursunda təhsil alırdım. Öyrəndim ki, fond

Təhsil Tələbə Krediti Fonduna son 3 il ərzində müraciət edənlərin 60 faizi qızlardır. Ümumilikdə fonda 55 mindən çox müraciət daxil olub və bunlardan 43 minə yaxını rəsmiləşdirilib. Rəsmiləşdirilən müraciətlərdən 25 mindən çoxu xanım tələbələrə aiddir.

sosial həssas qruplar üçün daha az faizli təhsil tələbə krediti təklif edir. Sosial şəbəkələr vasitəsilə fond haqqında məlumat əldə etdikdən sonra təhsil haqqının ödənişi üçün Fonda müraciət ünvanladım. İlk dəfə müraciət edəndə II kursda oxuyurdum. İlk təhsil haqqım 3000 AZN idi. Fond II kursdan, yəni müraciət etdiyim ilk semestrəndən sonra qədər mənim bütün təhsil haqqımı tam şəkildə qarşıladı. Bununla da, mənim təhsil haqqı kimi vacib məsələm öz həllini tapmış oldu. Müraciət onlayn şəkildə həyata keçirildirdi, heç bir çətinlik çəkmədən məlumatlarımı daxil etdim və bir neçə gün ərzində mənim təhsil haqqım BDU-ya köçürüldü".

"Güzaştırdan yararlanmağa davam edəcəyəm"

Hazırda magistr səviyyəsində təhsil tələbə krediti ilə təhsilini davam etdirir: "Təhsil həyatımda ən böyük dəstəyi Təhsil Tələbə Krediti Fondundan aldım. Ümumilikdə 6 semestr Fondun verdiyi vəsaitdən yararlandım. Hazırda təhsilimi Bakı Dövlət Universitetində "İctimai siyasət" ixtisası üzrə magistr səviyyəsində

də yenə ödənişli davam etdirirəm. İllik təhsil haqqım 3500 AZN təşkil edir. Növbəti tədris ilində, yəni bundan sonra daha 3 dəfə fonda müraciət etməyi düşünürəm. Hətta əzmlə çalışaraq əlaqəli olmaq, güzəştərdən yararlanmağı düşünürəm. Təhsilimi davam etdirdiyim üçün əvvəllər götürdüyüm kreditə faiz hesablanmış və mənə geri ödəniş tələb olunmur".

"Fondan götürdüyüm kreditin qaytarılması şərtləri də çox münasibdir", - deyən Şəfiqənin sözlərinə görə, təhsil müddətində krediti geri ödəmə məcburiyyətinin olmaması borcunu deyil, təhsilini düşünməyə imkan yaradıb: "Mən də daha yaxşı oxuyaraq, ölkəmizə layiqli mütəxəssis kimi yetişmək istəyirəm. Təhsilimi tam başa vurduqdan sonra 10 il ərzində götürdüyüm krediti kiçik hissələrlə geri ödəyəcəyəm. Bu müddətin 10 il olması maddi baxımdan üzümə düşəcək yükün çox olmaması anlamına gəlir. Tələbələr üçün yaradılan bu şəraiti çox yüksək qiymətləndirirəm və tələbələri fondun yaratdığı imkanlardan istifadə etməyə çağırıram".

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

YAŞIL SAF 2024:

SAF24
YAŞIL STEAM FESTİVALI
AZƏRBAYCAN



Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə 24-25 oktyabr tarixlərində Bakı Ekspo Mərkəzində STEAM Azərbaycan layihəsinin təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Yaşıl STEAM Azərbaycan Festivalı keçiriləcək. Festivalın keçirilməsində məqsəd STEAM əsaslı tədrisin təşviqi, təhsilalanlar arasında XXI əsr bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, yaradıcı təhsilalanların aşkara çıxarılması, eləcə də BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP 29) Azərbaycanda keçirilməsi və 2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi ilə əlaqədar STEAM əsaslı yanaşmanın tətbiqi ilə ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, su ehtiyatlarından və alternativ enerji mənbələrindən səmərəli istifadəyə dair innovativ həll və layihələrin hazırlanmasının təşviq edilməsidir. Qeyd edək ki, STEAM Azərbaycan Festivalı ilk dəfə 9-10 dekabr 2021-ci il tarixlərində təşkil olunub. STEAM təhsil metodu 5 əsas disiplinlərin birləşik şəkildə təşkilidir. Elm (Science), Texnologiya (Technology), Mühəndislik (Engineering), İncəsənət (Art), Riyaziyyatın (Math) birgə və inteqrasiya olunmuş şəkildə tədris etmək ideyası üzərində qurulub. Festival çərçivəsində keçirilən yarışlarda ölkədə fəaliyyət göstərən bütün ümumi, peşə, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrinin təhsilalanları komandalər şəkildə müxtəlif kateqoriyalar üzrə iştirak hüququna malikdirlər.



Gənc mühəndislər ekoloji yarışda



Mərkəzi Aran üzrə şagirdlər bu il də böyük uğurlar qazanmaq üçün Yaşıl SAF 2024 yarışında fəal iştirak edəcəklər. Ağdaş, Mingəçevir və Göyçay rayonlarından olan komandalər müxtəlif kateqoriyalarda finala çıxaraq mühüm nailiyyətlər əldə ediblər. Bu yarış onların mühəndislik və dizayn bacarıqlarının inkişaf etdirməklə yanaşı, ekoloji problemlərə yaradıcı yanaşmalarını təşviq edəcək. Şagirdlərimiz öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirərək həm yerli, həm də beynəlxalq səviyyədə ölkəmizi layiqincə təmsil etməyə hazırlanırlar.

"Yaşıl kodlaşdırma"

"Yaşıl kodlaşdırma" yarış 10-16 yaş aralığında olan şagirdlər arasında dövrü olaraq təşkil edilir və onları mühəndislik və dizayn bacarıqlarından istifadə edərək robotlar yaratmağa təşviq edir. Burada iştirakçılar robotların küllək turbinini hərəkətə gətirmək, 5x5x5 sm ölçüdə kublari müəyyən nöqtələrə çatdırmaq və enerji toplama sahəsinə göndərmək üçün istifadə etməlidirlər. Yarışda hər komanda 3 nəfərdən ibarət olur: 1 layihə rəhbəri və 2 şagird. Komandalər fərqli məktəblərdən şagirdləri bir araya gətirə bilər. Robotlar tam avtonom şəkildə hərəkət etməli və 30x30x30 sm ölçüsünü keçməməlidir. Yarışın müddəti 90 saniyədir və robotların performansı bu müddət ərzində qiymətləndirilir. İştirakçılar 3 cəhd edə bilər və ən yaxşı nəticə yekun hesab

olunaraq qəbul edilir. Yarış zamanı robotların ölçü və uyğunluq yoxlaması aparılır, qaydalara uyğun olmayanlar yarışdan kənarlaşdırılır.

Bu il Yaşıl SAF 2024 yarışında respublikanın dörd bir yanından şagirdlərin iştirakı onların mühəndislik və texnologiya sahəsində göstərdikləri böyük marağı əks etdirir. Mərkəzi Aran Regional Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan bir çox təhsil mərkəzləri də SAF 2024-ə həvəslə hazırlıqlarını davam etdirirlər. Ağdaş rayonundan 11 komanda finala çıxıb. Bunların 9-u M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki-humanitar fənlər təmayüllü gimnaziyannın yetirməsidir.

Finalda iştirak edən gimnaziyannın komandaları "Metal Ninjas" - VEX V5, "Kings of Technology" - VEX IQ, "OrionAz" - CubeSAT, "Pilots" - H2 Grand Prix Pro, "Demolition MAN" - FlyTech, "Little Engineers" - Engineers Of Future, "Eco Guardians" - Eco Coding (lego), "Green Evolution" - Eco Coding (lego), "Bacarıqlılar" komandası isə - "Yaşıl təşəbbüslər" kateqoriyaları üzrə mübarizə aparacaq. Ağdaş şəhəri Nizami Gəncəvi adına 2 nömrəli tam orta məktəbdən olan "QARABAĞ" komandası "VEX IQ Competition", eləcə də "Aran" komandası "FlyTech" kateqoriyalarında öz bacarıqlarını sınayacaqlar.

Mingəçevir STEAM Mərkəzinin hazırlıqları

Mingəçevir şəhərindən isə 9 komanda final mübarizəsini davam etdirir. Bunlardan 2-si Mingəçevir şəhər 9

nömrəli tam orta məktəbdən, 4-ü Təbiət-riyaziyyat humanitar təmayüllü lisey-dən, 2-si Texniki-humanitar lisey-dən, 1-i 3 nömrəli tam orta məktəbdən, Göyçay rayonundan isə 1 komanda finala çıxıb. Mingəçevir şəhəri M.Hüseynzadə adına 3 nömrəli tam orta məktəbdən olan "Zəfər" komandası "VidX" kateqoriyasında, Göyçay şəhəri N.Gəncəvi adına 7 nömrəli tam orta məktəbin "TRASH TRANSFORMERS" komandası da "VidX" kateqoriyasında finala çıxan komandalər arasındadır.

Mingəçevir STEAM Mərkəzinin şagirdləri bu ilki Yaşıl SAF 2024 yarışına ciddi hazırlıqlar görürülər. Komandaların çoxu beynəlxalq səviyyədə uğurlu nəticələr əldə etmək üçün sözlərini birləşdiriblər. Bu il ilk dəfə qoşulduqları beynəlxalq Yaşıl STEAM festivalında "CubeSat" kateqoriyasında iştirak edən Gülzar Xədiyeva və komanda üzvü Leyla Əliyeva elektronika, proqramlaşdırma, simsiz xəbərləşmə, alternativ enerjilər və dizayn bacarıqlarını birləşdirərək öz sünü peyklərini yaradıblar. İlk dəfə yarış qoşulmalarına baxmayaraq, onlar qalib olmağa və bu uğurlu ölkəmizi beynəlxalq aləmdə tanıtmayağı hədəflədiklərini bildirdilər.

Regionun finalçıları

Bu il finalda MARTI-ni təmsil edəcək 20 komanda arasında, xüsusilə "VEX V5" kateqoriyasında "Zəfər", "VEX IQ" kateqoriyasında "REAL WINNERS", "H2 Grand Prix Pro" kateqoriyasında "Race Car" komandaları diqqət çəkir. "VidX" kateqoriyasında isə "Born to Win" və "Green World" kimi komanda adları ilə tanınan Təbiət-riyaziyyat humanitar təmayüllü liseyin şagirdləri STEAM mərkəzində final hazırlıqlarını uğurla davam etdirirlər.

Qeyd edək ki, ölkə üzrə respublika birincisi olan Mingəçevir şəhəri STEAM Mərkəzinə təmsil edən "Born to Win" komandası "VEX Robotics" turniri 2024 üzrə 1 yerə layiq görülüb. Komandanın mentoru Leyla müəllim, iştirakçılari isə Ayxan Quliyev, Yusif Hüseynzadə və Banu Məmmədzadədir. Komanda bu il də birincilik arzusu ilə hazırlıqlarını davam etdirir və dünya SAF STEAM yarışmasına vəsiqə qazanaraq ölkəmizi dünya miqyasında təmsil etməyi hədəfləyir.

İnanırıq ki, gənc şagirdlərimizin bu cür nüfuzlu yarışlarda iştirakı onların təhsil səviyyələrini artırmaq, beynəlxalq arenada təmsilçilik imkanları yaratmaq və ölkəmizi dünya elminin ön sıralarına çıxarmaq üçün firsətdir. Bu təşəbbüslər və nailiyyətlər gələcəyin qurucuları olan şagirdlərimizin yolunu işıqlandıracaq və vətəno sevgiləri daha da möhkəmləndirəcək.

Aynur ARAZ,
Mərkəzi Aran və Şəki-Zaqatala
üzrə regional təmsilçisi

Şirvan-Salyan regionunun məktəbliləri xüsusi dizaynı olan çoxfunksiyalı dron hazırlayıblar

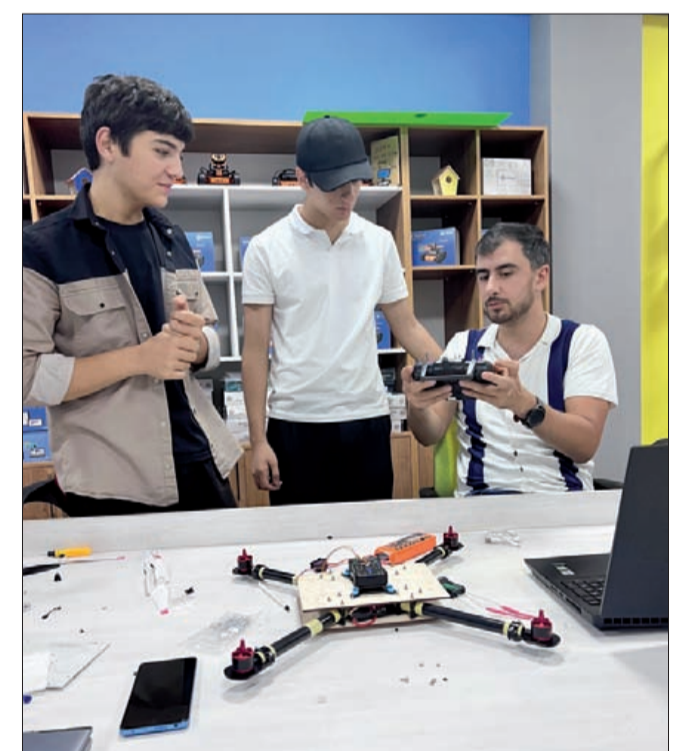


Bildiyimiz kimi, Yaşıl SAF 2024 yarışına sayılı günlər qalıb. Sözügedən tədbirin finalında Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi üzrə 7 komanda iştirak edəcək.

"Azərbaycan müəllimi" beynəlxalq festivala qatılacaq "Skyfar" komandasının üzvləri, müəllimlərlə söhbətəlişib, onların bu yarışa necə hazırlaşmaları ilə maraqlanıb.

Telli Hüseynova Şirvan şəhər 16 nömrəli tam orta məktəbin informatika müəllimi, həmçinin Şirvan şəhər kimya, biologiya təmayüllü liseyin nəzdində fəaliyyət göstərən Şirvan STEAM Mərkəzinin əməkdaşdır. Onun sözlərinə görə, müəllimlik fəaliyyətinə başladığı ilk illərdən robototexnika, proqramlaşdırma, layihələr üzərində işləmək və s. kimi sahələr marağını cəlb edib:

"2019-2020-ci tədris ilində bütün sadaladığım sahələri və daha çoxunu özündə cəmləşdirən STEAM layihəsinin Azərbaycan məktəblərində, bir il sonra isə məhz Şirvanda tətbiq olunması mənim də bu layihənin bir üzvünə çevrilməyimi gətirib çıxardı. Daha sonra STEAM modullarına həvəs göstərən və xüsusi bacarıqları ilə STEAM dərslərində seçilən şagirdlərimlə komandalər yaradaraq yarışlarda iştirak etməyə başladım. Bu il komandamızla birlikdə festivalın ən maraqlı və xüsusi bacarıq tələb edən kateqoriyalardan biri olan "FlyTech" kateqoriyasına qoşulmağa qərar verdik. Bu kateqoriyada robototexnika bacarıqlarının inkişaf etdirən şagirdlər uçuş aparatları texnologiyalarını, onların daxilindəki program təminatını müxtəlif innovativ sensorları öz ideyaları ilə birləşdirir və səmaya qaldırır. Beləliklə, biz öz dizayn etdiyimiz və proqramlaşdırdığımız dron hazırlayıq, bu dron



verilmiş tapşırıqları icra etmək üçün müəyyən hündürlüyə qalxmalı və kənardan idarəetmə funksiyasına malik olmalıdır. Qalib olmaq üçün əlimizdən gələnin ən yaxşısını etməyə çalışırıq. Bu il Beynəlxalq Yaşıl SAF adı altında keçirilən festivala artıq 4-cü dəfədir ki, qatılıraq. Hər il müxtəlif nailiyyətlər əldə etmişik:

SAF 2021 - 1-ci yer, SAF 2022 - 1-ci və 2-ci yerlər, SAF 2023 - 3-cü yer".

Komanda üzvləri Qismət Səmədov və Onur Əkbərli 16 nömrəli tam orta məktəbin 10-cu sinif şagirdləridir. Onların sözlərinə görə, texnologiya və dron layihələrinə böyük maraqları var: "Komandamızla birlikdə yaratdığımız dronun texniki xüsusiyyətləri bizə inam verir. Lakin əsas məqsədimiz təcrübə qazanmaq və texnologiya sahəsində biliklərimizi daha da artırmaqdır".

edəcəyimizi düşündük. Bu cür platformalar texnoloji yenilikləri paylaşmaq və peşəkar mühitdə təcrübə qazanmaq üçün əla fürsətdir.

Yarış üçün xüsusi olaraq dizayn etdiyimiz parçalarla və bizə göndərilən dron seti ilə bir dron hazırlamışıq. Dronumuzda "land switch" xüsusiyyəti var. Bu "switch"-i istifadə etdikdə dron avtomatik olaraq yerə enir. Həmçinin, dronumuzda paraşüt buraxma mexanizmi mövcuddur. Bu da başqa bir "switch" vasitəsilə idarə olunur. "Switch"-i istifadə etdikdə qapaq açılır və paraşüt buraxılır. Əlbəttə, qalib olacağıma inanırıq. Həm komandamızın əməkdaşlıq ruhu, həm də hazırladığımız dronun texniki xüsusiyyətləri bizə inam verir. Lakin əsas məqsədimiz təcrübə qazanmaq və texnologiya sahəsində biliklərimizi daha da artırmaqdır".

Tural NƏSİROV,
Şirvan-Salyan və Mil-Muğan
üzrə regional təmsilçisi

“AĞ ÖLÜM”LƏ MÜBARİZƏ!

Asılılıq Nəticə Məsuliyyət

Elmi-tədqiqatlar göstərir ki, asılılığı olanlar öncədən psixi pozuntulardan əziyyət çəkiblər



NARKOMANİYAYA

YOX

“Sinfimizdəki Ayxan bizimlə oynamır...”, “Müəllim, Ayxan bu gün dərsə gəlməyib”, “Ana, Ayxan bu gün mənimlə dalaşdı”, “Biz Ayxanla daha bir yerdə gəzmirik, o bizi incidir”, “Ayxan bu gün partanı sındırdı”, “Müəllim, Ayxan mənim pulumu oğurladı”, “Ayxan mənim saatımı götürdü”, “Sinfimizdəki Ayxan evlərimdən pul oğurlayır”, “Ayxan anasını döyüb!”, “Ayxan daha dərsə gəlmir”...

Ayxan daha nələr edə bilər? VI sınıfdə oxuyandan bəri hər gün dəyişir və bu dəyişikliklər bir ailənin, bir sinfin, bir məktəbin, bir məhəllənin gözü qarşısında baş verir. Hər gün dəyişən - özü, davranışları, xarakteri başqaşan Ayxanı sinif yoldaşları, qardaş-bacısı, atasını, müəllimləri, qonşuları arasında görən oldumu?

Ayxan hər gün dəyişdi. Bir gün yuxulu, bir gün aqressiv, bir gün yorğun göründü, o biri gün solğunlaşdı. Bu gün isə gözləri çuxura düşüb...

Ayxan günü-gündən kobudlaşdı. Göz önündə özünə qapanan, məktəbdə cibə girən, çantaları qarışdıran, partaları söküb, pəncərələri qıran Ayxan axır vaxtlar evdən pul oğurlayır, anasının qızlarına göz dikir, atasına təzyiq göstərir, nənəsindən pensiyasını ona verməyi tələb edirdi. Ayxan üçün “yox” kəlməsi qəbuləilməz idi, onu özündən çıxarırdı. Son vaxtlar isə ona, ümumiyyətlə, istədiyini verməmək mümkünsüz idi... Və son. Ayxanla bağlı bir xəbər onun oxuduğu məktəbdə, yaşadığı məhəllədə işıq sürəti ilə yayılır: “Ayxanı tutublar”.

Ayxanın həbs olunma səbəbi müxtəlif ola bilər. O, bir adam öldürmüş də ola bilər, bir ailə də məhv edə bilər. Çünki elə bir bəlayə düşər ki, bələnin özü belə onun azadlığını məhdudlaşdırmağa yetərli səbəbdir. Ayxan narkotikə qurşanıb.



“Psixi pozuntular asılılıq yaradır”

Professor, psixiatr, narkoloq Araz Əliquliyevin fikrincə, uşaqlar üçün bu təhlükənin adı “asılılıqdır” və sadəcə narkomaniya ilə məhdudlaşdır. “Uşaq və yeniyetmələrə mənfi təsir göstərən amillər çoxdur. Asılılıq yaradan psixotrop maddələr, narkotik və s. insanın psixologiyasına təsir göstərir, nəticədə psixi davranış pozğunluqlarına gətirib çıxarır.

Siqaret, marixuana, narkotik və psixotrop maddələrin istifadəsinin qarşısını almaq üçün, ilk növbədə, uşağın psixi sağlamlığının dəyərləndirilməsi şərtidir. Onun çətinliyi, problemləri, emosional durumu mütləq qiymətləndirilməlidir. “Psixi pozuntular asılılıq yaradır”, - deyən A.Əliquliyev, ilk növbədə, problemin sağlamlıq baxımından nəticələrinə diqqət çəkib: “Asılılıqlar insanın həyatını dəyişdirir, psixi davranışına mənfi təsir göstərir. Asılılıqlara gətirib çıxaran səbəbləri araşdıranda görürük ki, uşaqlıqdan inkişafın xüsusiyyətləri çox böyük rol oynayır. Elmi-tədqiqatlar göstərir ki, asılılığı olanlar öncəsində psixi pozuntulardan əziyyət çəkiblər. Belə xəstələrin xəstəlik tarixçəsindən görünür ki, 40-45 faizi özündə psixi pozuntular müşahidə edib. Məsələn, hiperaktivlik, şəxsiyyət pozuntuları, diqqətin yayılması, ailədə olan ab-hava, xroniki və kəskin streslər, autizm spektrinə aid olan pozuntular, stresreaksiyalar, təşviş-həyəcan kimi problemlər yeniyetmə yaşlarında çox vaxt uşaqları bu və ya digər kimyəvi maddələrdən istifadəyə təhrik edir”.

Bircə məsuliyyət...

Narkoloq A.Əliquliyevin fikrincə, ailədə olduğu kimi, məktəbdə də uşağın



inkışafı, təlim-tərbiyəsinə ciddi fikir verilməli, davamiyyəti izlənməlidir. “Şagirdlərin kiminlə oturub durduqlarına, ünsiyyət qurduqlarına, nələrlə maraqlı göstərdiklərinə valideynlərlə birlikdə məktəb də nəzarət etməlidir. Bunun üçün məktəblərdə sinif rəhbərləri və psixoloqlar uşaqlarla işləməli, davranışlarını müşahidə altında saxlamalıdır. Xüsusən psixoloqların üzərinə düşən məsuliyyət daha böyükdür. Onlar hər şagird barədə məlumat bazası yaratmalıdırlar. Burada uşağın ailəsi, emosional vəziyyəti barədə məlumat əksini tapmalıdır. Çünki məktəblinin məktəbdə, ailədə, əhatəsində olanlar, baş verənlər tərbibinə, dün-

yagörüşünə təsir edən hallar asılılıq yaradan maddələrdən istifadəni şərtləndirə bilər. Hesab edirəm ki, məktəb formalaşmaqda olan insanlara bilikdən çox, başqa bacarıqlar, müsbət verdişlər qazandırılmalıdır. İnsanın dünyagörüşü məktəbdə formalaşdırılmalı, uşağın təlim-tərbiyəsinə də məktəb iştirak etməlidir. Məsələn, maraqlarını müəyyənləşdirib onları düzgün yönləndirmək lazımdır. Sağlam həyat tərzi, idman təbliğ olunmalıdır. İnsan özünüdərk, özünü sevmək öyrədilməlidir ki, pis verdişlərdən uzaq dursun”.

Narkoloqun fikrincə, məktəb psixoloqları “Açıq qapı” günləri keçirməli, valideynlərlə söhbət aparmalı, şagirdlərlə

mütəmadi işləməlidirlər: “Təhsil müəssisələri məqsədləri olan, məramını düzgün tənظیمləyən insan yetişdirir. Tək narkotikdən, yaxud başqa asılılıqlardan yox, insanın ailəsinə, cəmiyyətə münasibətindən söhbət gedir. Asılılıqlarla bağlı ən böyük problem ondadır ki, hamı onun nəticəsini görür, amma səbəblərini yox. Halbuki insanın, tutaq ki, narkotikdən asılılığını hüquq-mühafizə orqanları aşkarlayır və bu vaxta qədər o, böyük bir yol keçir. Bu asılılıq evdə, əgər evdə ailə üzvlərinin biliyi, dünyagörüşü çatmırsa, məktəbdə aşkarlanı bilər. Uşağın ətrafında sayısız-hesabsız insan - ata-ana, qardaş-bacı, onlardan yaymında məktəbdə müəllim, psixoloq, cəmiyyət - ailə komitələri və s. var. Problemi hansısa nöqtədə aşkarlamalı, insanı tamamilə məhv olma nöqtəsinə çatmadan xilas etməlidirlər”.

Ailə, məktəb, cəmiyyət...

Bəs asılılığa düşər olan uşağı necə tanıya bilərik? Mütəxəssisin fikrincə, təhlükə bir çox əlamətlərlə özünü göstərə bilər: “Uşağın texnologiya ilə məşğul olması gün ərzində 5 saatı keçməməlidir. Kompüterdə, telefonda daha çox məşğul olursa, bu, problemdir, prosesin asılılığa doğru getdiyinin signalıdır. Uşağın davranışı da burada çox şey ifadə edir. Ünsiyyətdən qaçır, sosiallaşmır, dost-rəfiqələrindən uzaqlaşır, özünə qapanıb otağından çıxmır, sanitariya-gigiyenik qaydalara əməl etmir, məsələn, əl-üzünü, dişini yumur, öyün-başına, geyiminə diqqət etmir, yemək və iştahında problem yaranırsa, bütün bunlar həkimə müraciət etmək üçün səbəbdir. Həkim isə durumu dəyərləndirir”.

Asılılıq və ictimai məsuliyyət

Asılılıqlar, xüsusən kimyəvi asılılıqlarla mübarizədə QHT-lər, ictimai təşkilatların bu prosesdə iştirakı çox vacibdir. Sadəcə ailə və məktəb yox, cəmiyyət də məsuliyyəti bölüşür: “İctimai təşkilatlar, bu sahədə ixtisaslaşan qeyri-hökumət təşkilatları prosesə cəlb olunmalıdır. Tədqiqatlar, sorğular aparılmalı, təlimlər keçirilməli, idman yarışları, məktəblərarası çempionatlar, yay düşərgələri təşkil edilməlidir. Maksimum dərəcədə uşağın boş vaxtının qalmamasına çalışmaq lazımdır”.

A.Əliquliyevin fikrincə: “Asılılıqların bünövrəsi bioloji baxımdan eynidir. Xəstəliyin inkişafında eyni biokimyəvi proses müşahidə olunur. Ona görə də asılılıqlarla mübarizədə aktiv cəmiyyət, bununla mübarizə aparın təşkilatlar olmalıdır. Bağca, məktəb, QHT-lər əməkdaşlıq şəraitində işləməlidirlər...”

Ruhyyə DAŞSALAHLI

Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi

**Naxçıvan Dövlət
Universiteti**

Aşağıdakı dekan və kafedralar üzrə müsabiqə

ELAN EDİR:**Dekan vəzifəsini tutmaq üçün**

1. Xarici dillər fakültəsi

Kafedra müdiri vəzifəsini tutmaq üçün

1. Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrası
2. Nəqliyyat mühəndisliyi və texniki fənlər kafedrası
3. Rus və Şərqi dilləri kafedrası
4. Texnologiya kafedrası
5. Xüsusi hüquq kafedrası
6. Xalq çalğı alətləri kafedrası

Kafedralar üzrə boş olan vəzifələri tutmaq üçün

1. Azərbaycan dilçiliyi kafedrası – dosent – 1 yer, dosent – 1 yer (0,5 ştat);
2. Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrası – dosent – 1 yer (0,5 ştat), baş müəllim – 1 yer;
3. Jurnalistika və xarici ölkələr ədəbiyyatı kafedrası – dosent – 2 yer, dosent – 1 yer (0,5 ştat);
4. Azərbaycan tarixi kafedrası – baş müəllim – 1 yer, müəllim – 1 yer;
5. Ümumi tarix kafedrası – dosent – 2 yer;
6. Muzeyşünaslıq, Arxiv işi və kitabxanaçılıq kafedrası – baş müəllim – 2 yer;
7. Nəqliyyat mühəndisliyi və texniki fənlər kafedrası – dosent – 1 yer (0,5 ştat);
8. Elektroenergetika mühəndisliyi kafedrası – dosent – 1 yer;
9. Elektronika və İnformasiya texnologiyaları kafedrası – baş müəllim – 3 yer;

10. İngilis dili və tərcümə kafedrası – baş müəllim – 1 yer;
11. Roman German dilləri kafedrası – dosent – 1 yer;
12. İngilis dili və metodika kafedrası – müəllim – 1 yer;
13. Beynəlxalq ticarət və menecment – baş müəllim – 1 yer;
14. Mühəsibat və maliyyə kafedrası – professor – 1 yer, professor – 1 yer (0,5 ştat), baş müəllim – 1 yer;
15. İqtisadiyyat və marketinq kafedrası – baş müəllim – 1 yer;
16. Orkestr alətləri və dirijorluq kafedrası – dosent – 1 yer, baş müəllim – 1 yer;
17. Musiqinin təlimi kafedrası – baş müəllim – 1 yer (0,5 ştat)
18. Xalq Çalğı Alətləri kafedrası – baş müəllim – 1 yer (0,5 ştat)
19. Təsviri incəsənət kafedrası – baş müəllim – 1 yer;
20. Fortepiano kafedrası – professor – 1 yer (0,5 ştat);
21. Məşqçilik kafedrası – dosent – 1 yer;
22. Çağırışqədərki hazırlıq və mülki müdafiə kafedrası – dosent – 1 yer (0,5 ştat);
23. Kimya kafedrası – dosent – 2 yer;
24. Biologiya kafedrası – professor – 1 yer (0,5 ştat), dosent – 1 yer, dosent – 1 yer (0,5 ştat);
25. Coğrafiya kafedrası – baş müəllim – 1 yer, müəllim – 1 yer;
26. Baytarlıq təbabəti kafedrası – dosent – 1 yer;
27. Xüsusi hüquq kafedrası – baş müəllim – 1 yer;
28. Beynəlxalq münasibətlər kafedrası – dosent – 1 yer (0,5 ştat);
29. Fəlsəfə və sosial iş kafedrası – baş müəllim – 1 yer, müəllim – 1 yer;

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”**Qəzet 1934-cü ildən çıxır****Baş redaktor**

Sarvan İbrahimov 538-21-55

Mühasibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77; elan@media.edu.az

Ünvan: AZ-1073/2, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC, 9-cu mərtəbə
Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yayılır və “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin şənbə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filiali
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 38638 Sifariş 2418**Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov**

30. Əczaçılıq və biokimya kafedrası – baş müəllim – 1 yer (0,5 ştat);

31. Klinik fənlər və hərbi tibb kafedrası – dosent – 1 yer;

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlər bu elan qəzetdə dərc olunduğu gündən bir ay müddətində müvafiq qaydada təqdim edilə bilər.

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, universitet şəhərciyi**Telefon: (036) 545-23-66/10-01**

Naxçıvan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Məmmədova Nərin Sabir qızına verilmiş B-158928 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Culfa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Hacıyev İlkin İsa oğluna verilmiş 000083 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2012-ci ildə bitirmiş Nağıyeva (Sadıqova) Gülnarə Faiq qızına verilmiş A-172899 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat və 2014-cü ildə verilmiş A-364667 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Miyankü kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1992-ci ildə bitirmiş Kərimova Gülnarə Ağarza qızına verilmiş A-884156 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon Muğanlı kənd tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Nəsil İrşad Xəqani oğluna verilmiş E-330659 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər Yüngül Sənaye Texnikumu tərəfindən 1983-cü ildə Əliyev Şahin İnşallah oğluna verilmiş JТ-010616 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2016-cı ildə bitirmiş Kazımova Aysel Ənvər qızına verilmiş C-677298 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

H.Zərdabi adına Gəncə Dövlət Pedaqoji İnstitutu tərəfindən 1996-cı ildə Kərimov Rasim Bəhlül oğluna verilmiş AB-1-043498 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə Dövlət Universiteti tərəfindən 2020-ci ildə Kərimov Qismət Rasim oğluna verilmiş C-088566 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 193 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Muxtarov Pərviz İbrahim oğluna verilmiş A-654347 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 107 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Həsənova Lalə Malik qızına verilmiş A-325752 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 143 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Həsənov Abbasəli Faiq oğluna verilmiş E-366166 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 118 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Babazadə (Əhmədova) Güllüzar Vəlican qızına verilmiş A-760218 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 118 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2006-cı ildə bitirmiş Həsənova (Əhmədova) Səbinə Vəlican qızına verilmiş A-375700 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

**Etibarsız sayılır**

Bakı şəhər 118 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2005-ci ildə bitirmiş Əhmədova Cəmilə Vəlican qızına verilmiş A-570450 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 221 nömrəli tam orta məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Ağayev Əkbər Hafiz oğluna verilmiş E-450080 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2004-cü ildə Seidova Sevinc Bahadır qızına verilmiş AB-1-085493 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı 1 nömrəli Tibb Məktəbi (1 nömrəli Bakı Tibb Kolleci PHŞ) tərəfindən 2008-ci ildə Mehdiyeva Şəbnəm Vurğun qızına verilmiş BB-II-069109 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şabran rayon Çölçuşu kənd tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Yusifova Gülsən Cəmaləddin qızına verilmiş A-355072 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 178 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Murquzov Hafiz Vidadi oğluna verilmiş 052643 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci tərəfindən 2023-cü ildə Rəhimli Günəl Asim qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 182 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Qədirlı Kamil Kifayət oğluna verilmiş B-671574 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəngərli rayon Xok kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2011-ci ildə bitirmiş Qasımovə Zəhra Mübariz qızına verilmiş A-144444 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon 9 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Rüstəmovə Gülnar Mərkəz qızına verilmiş B-468896 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Kələk kənd tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Əliyeva Mehriban Nurəddin qızına verilmiş B-419456 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Todan kənd tam orta məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Hübətova Rəmziyyə Qələnfər qızına verilmiş 000479 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinfini 1989-cu ildə bitirmiş

Quliyev Nemət Tapdıq oğluna verilmiş 425576 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Kələk kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2020-ci ildə bitirmiş Məmmədov Gülnin Elməddin qızına verilmiş C-427548 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Calilabad rayon Məlikqasımlı kənd tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Niftiyev Hüseyin Özünan oğluna verilmiş 517577 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Salmanova Gülnarə Zeynal qızına verilmiş A-793517 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 238 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Məmmədova Ləman Yasın qızına verilmiş A-097272 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qazax rayon Xanlıqlar kənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Rüstəmovə Xədircə Vaqif qızına verilmiş A-103371 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2005-ci ildə Mehdiyev Vüqar Mehdi oğluna verilmiş B-038049 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

132-134 nömrəli Təhsil Kompleksini 2016-cı ildə bitirmiş Nəcəfli Mirməcnaf Natiq oğluna verilmiş A-496228 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 258 nömrəli tam orta məktəbi eksternant yolu 2024-cü ildə bitirmiş Məmmədov Yusif Sadiq oğluna verilmiş E-666628 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2005-ci ildə Məmmədov Elnur Adilxan oğluna verilmiş B-054108 nömrəli bakalavr fərqlənmə diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 6 nömrəli məktəb-liseyi 2015-ci ildə bitirmiş Mustafayeva Emiliya Fuad qızına verilmiş A-417868 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir şəhər 39 nömrəli orta texniki peşə məktəbi (Ə.Quliyev adına Mingəçevir peşə məktəbi) tərəfindən 1983-cü ildə Rəsulov Oqtay Məhəmməd oğluna verilmiş B-696408 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

H.Zərdabi adına Kirovabad Dövlət Pedaqoji İnstitutu tərəfindən 1974-cü ildə Həmidova Minayə Şəfi qızına verilmiş Я-

095474 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci tərəfindən 2009-cu ildə Əsədova Biyə Qüdrət qızına verilmiş BB-II-090800 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Sənaye Pedaqoji Texnikumu (indiki ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2002-ci ildə Məmmədov Qurban Fərman oğluna verilmiş AB-II-074672 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2008-ci ildə bitirmiş Mövlanova Günay Cəlaləddin qızına verilmiş A-661822 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdas rayon Güvəkənd kənd tam orta məktəbin VIII sinfini 1984-cü ildə bitirmiş İslamov Əliyəddin Səddəd oğluna verilmiş 721408 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2009-cu ildə Abdullayev Aqşin Bayram oğluna verilmiş BB-1-011774 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən 2019-cu ildə təsdiqlənmiş 020316-020890 nömrəli və Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən 2020-ci ildə təsdiqlənmiş Rəhimov Asef Kamil oğluna verilmiş 2507 nömrəli şəhadətnamələr itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2020-ci ildə bitirmiş Quliyeva Sevdə Aydın qızına verilmiş C-934939 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2020-ci ildə bitirmiş Abdullayeva Nigar Altay qızına verilmiş A-913547 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abseron rayon Xırdalan şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Hüseyinzadə Kənan Kamranbəy oğluna verilmiş B-503585 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 271 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş Şükürov Elvin Vilayət oğluna verilmiş A-

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

ARTI Tədris Resursları Mərkəzinin kollektivi və ümumi təhsil mütəxissələri üçün riyaziyyat dərslərlərinin müəllif heyəti Beynəlxalq ekspert və riyaziyyat dərslərlərinin redaktoru professor Ayhan Kürşat Erbaş

ATASININ

vəfatından kədərendiklərini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.